Cursor

18 nummer

19 december 1996 jaargang 39

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

Natuurkunde aan de TUE scoort redelijk tot goed

De universitaire natuurkundigen in Nederland weten heel goed waar ze mee bezig zijn. Een internationale commissie stelt vast dat ze hun zwakke onderzoeksgroepen de laatste tien jaar verbeterd of opgeheven hebben. Ondanks dalende inkomsten hebben ze hun profiel zelfs versterkt. Hun onderzoek slaat een zeer goed figuur. Dat geldt vooral voor de grotere onderzoeksgroepen.

F G & F S H OP door Fred Gaasendam Frank Steenkamp

Voor de tweede keer in korte tijd wordt de reputatie van het Nederlandse bèta-onderzoek bevestigd door internationale deskundigen. Kregen vorige week de chemici gunstige rapportcijfers, dit keer zijn het de natuurkundigen die lof oogsten. Ook zij halen gemiddeld een 8 voor wetenschappelijke kwaliteit. Vooral de natuurkundigen van de VU, Nijmegen en Leiden scoren hoog. De Twentse universiteit krijgt relatief de meeste kritiek. De beoordelingscommissie - bemand met top-fysici uit onder meer Harvard, Zürich, Calgary, Manchester en Grenoble - blijkt onder de indruk van de manier waarop de Nederlandse vakgenoten hun kwaliteit op peil houden. De verkenningscommissie natuurkunde had in '84 gewaarschuwd voor onevenwichtigheden in het onderzoek en voor gevolgen van vergrijzing en bezuinigingen. Maar ondanks voortgaande veroudering van de staf en nog steeds dalende inkomsten blijken de faculteiten hun profiel sindsdien versterkt te hebben.

Het gunstige oordeel wordt ondersteund door publicatie- en citatietellingen. Daaruit blijkt dat artikelen van Nederlandse natuurkundigen een kwart tot de helft meer 'impact' hebben dan de publicaties van hun internationale vakgenoten. Vooral Leiden en Groningen scoren hoog; Twente springt er het minst goed uit. De experts zijn niet louter op deze cijfers afgaan, maar velden hun eigen oordelen. Van honderd onderzoeksgroepen kreeg ruim de helft een 8 of hoger voor 'wetenschappelijke kwaliteit'. Opvallend is dat 'excellente' kwaliteit bij natuurkunde alleen bij grote onderzoeksgroepen voorkomt. De acht absolute topgroepen hadden de afgelopen jaren alle meer dan tien fulltime onderzoekers. Ook in de subtop zijn grote groepen ver in de meerderheid. Groepen met minder dan tien fulltimers scoren gemiddeld maar een dikke 6. De faculteiten van de VU, Nijmegen en Leiden halen met een 8,3 de beste gemiddelde cijfers voor wetenschappelijke kwaliteit. In al die gevallen toont de commissie zich *very much impressed* door enkele onderzoeksgroepen van wereldklasse. De UvA in Amsterdam scoort een fractie lager (8,2). Andere faculteiten halen net geen 8; de Twentse faculteit doet het met een 7,3 iets slechter.

Bezuinigingen

Een sterke troef blijkt de vaste-stoffysica. Dit gebied is met 350 fulltime-onderzoekers ook verreweg het drukst bevolkt. Die inspanning heeft succes: zowel Leiden, Groningen, Delft als Amsterdam (UvA) hebben 'excellente' vaste-stofgroepen. En ook Twente, Nijmegen en de VU hebben er zeer sterk onderzoek in. Toch vreest de commissie 'overbevolking' in populaire deelgebieden als supergeleiding en mesoscopische fysica. Alleen de allerbeste groepen zouden zich op zulke terreinen moeten begeven. De commissie heeft zich ook in de organisatie van het onderzoek verdiept. Zo is ze vol lof voor de landelijke organisatie FOM, die zowel voor een omvangrijke 'tweede geldstroom' naar de universiteiten zorgt als enkele eigen topinstituten heeft. Dit model werkt buitengewoon goed, vinden de experts. Ze vinden dat FOM - anders dan minister Ritzen wil - die dubbele rol moet blijven vervullen. Sceptischer zijn ze over het nut van de recent gevormde onderzoekscholen. De natuurkunde was zonder die ook al goed georganiseerd.
Tenslotte erkennen de experts dat verdere bezuinigingen een gevaar voor de toekomst vormen. De vaste, eerste geldstroom heeft het minimumniveau bereikt dat nodig is voor het voortbestaan van de natuurkunde-faculteiten. Vooral over Delft, dat vijftien procent moet bezuinigen, maakt men zich zorgen.

Vergrijzing

De kwaliteit van het onderzoek aan de faculteit Technische Natuurkunde aan de TUE beoordeelt de commissie in het algemeen als 'goed'. Hier valt het accent op toegepast onderzoek op en het multidisciplinaire karakter ervan. Geen enkele groep scoort het maximaal haalbare totaal van vier vijven. Het dichtst in de buurt komt de groep met het onderzoeksprogramma vloeistofdynamica en warmtetransport van prof.dr.ir. Gert Jan van Heijst en prof.dr.ir. Rini van Dongen. Alleen voor het aspect 'relevantie' scoren ze geen 'excellent', maar 'goed'. De rest van de groepen scoort tussen 'goed' en 'redelijk'. De groep van prof.dr.ir. Klaas Kopinga is naar het idee van de commissie nog te kort bezig om beoordeeld te worden. Systeem- en Regeltechniek van prof.dr.Dipl.Ing. Heinz Preisig is te lang onderbezet geweest om beoordeeld te worden.
Het valt de commissie op dat de wetenschappelijke staf een zware onderwijstaak heeft, iets dat komt omdat de staf/student-ratio's bij TU's lager zijn dan aan algemene universiteiten. De staf is verder nogal aan vergrijzing onderhevig. Decaan prof.dr. Frans Sluijter deelt de mening van de commissie, maar geeft tevens aan dat N met een verjongingsprogramma bezig is. Zo krijgen ouderen die over een paar jaar met emeritaat gaan, vrij snel een jongere collega naast zich.
De faculteit haalt weinig geld uit contractresearch, alhoewel er een nauwe samenwerking is met het Natlab en bepaalde vakgroepen.
De commissie maakt zich overigens zorgen over de kleine omvang van sommige groepen en de geringe synergie daartussen.
Sluijter meent, met enig voorbehoud ('Ik heb het rapport net onder ogen gekregen'), dat dit wel meevalt. 'Ik denk dat de commissie een beetje last had van optische vertekening vanwege de opdeling in programma's. Bij ons is de faculteit vooral georganiseerd rond de onderzoekscholen. Zo bezien is die synergie er wel degelijk.' Overigens is Sluijter van mening dat de commissie zijn werk 'met de middelen en de achtergrond die ze hadden' goed gedaan heeft.
Natuurkunde moet, aldus de commissie, ervoor waken dat er niet te veel 'redelijk' scorende groepen komen. Sluijter, ironisch: 'Ik heb een beetje de indruk dat de commissie liever een mengeling ziet van hele goede en slechte groepen in plaats van redelijk tot goed scorende groepen. Dat maakt de beoordeling natuurlijk een stuk makkelijker.'

Deze week

3 ***Zaterdag bestreden in het hele land, ook op de TUE, scholieren elkaar in een wedstrijd bruggenbouwen. Daarbij kregen twee ingenieursbureaus klop.***

8/9 ***Het CvB presenteerde in november ideeën en stellingen over de toekomst van de TUE. In dit nummer reacties daarop van prof. Wim van Bokhoven over het onderwijs en ing. Adriaan van Mierlo over de technische dienstverlening.***

TUE-studenten sportend het jaar uit

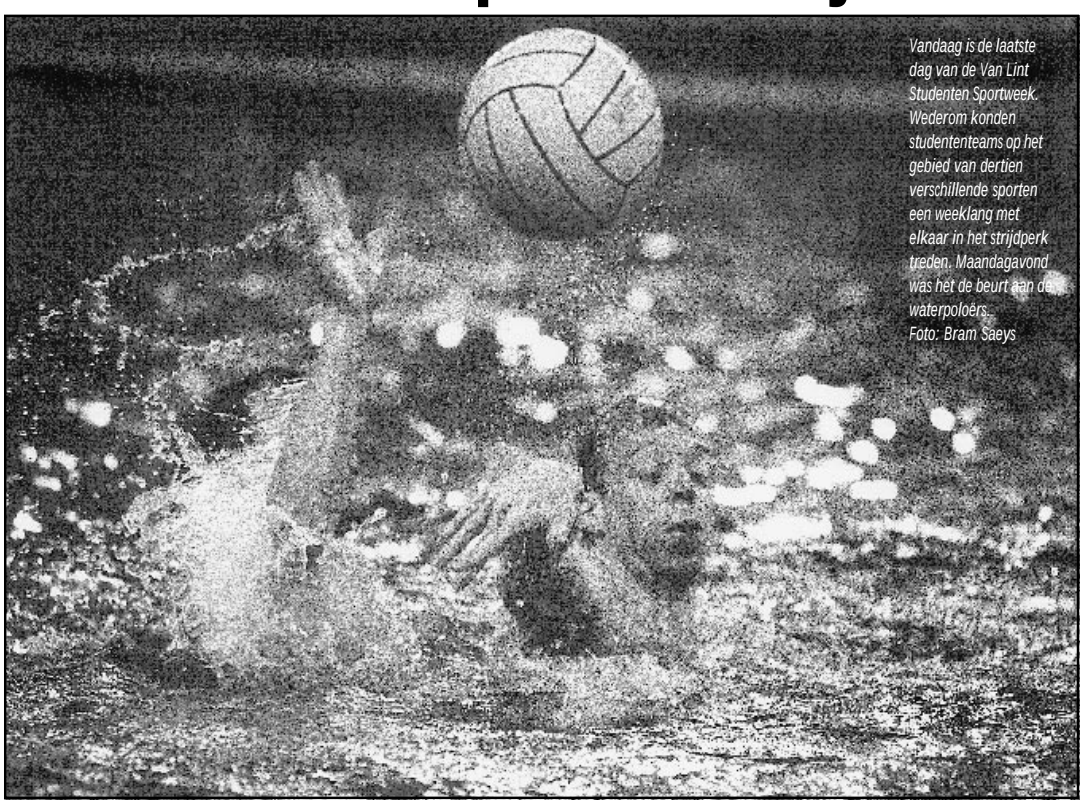

Vandaag is de laatste dag van de Van Lint Studenten Sportweek. Wederom konden studententeams op het gebied van dertien verschillende sporten een weeklang met elkaar in het strijdperk treden. Maandagavond was het de beurt aan de waterpoloërs.
Foto: Bram Saeys

Nieuwjaarsbijeenkomst

Het college van bestuur nodigt de universitaire gemeenschap uit voor een nieuwjaarsbijeenkomst op maandag 6 januari 1997. Ook dit jaar zal er weer een videofilm vertoond worden, waarin teruggeblikt wordt op hoogtepunten van de universiteit uit het afgelopen jaar. Na vertoning van deze videofilm zal de voorzitter van het CvB, dr.ir. Henk de Wilt, een korte toespraak houden.

Studenten en (oud)medewerkers zijn op 6 januari om 16.00 uur van harte welkom in de blauwe zaal van het auditorium. Aansluitend volgt er in de senaatszaal een receptie. Voor informatie kunt u desgewenst terecht bij het secretariaat van het college van decanen, tst. 4676.

Mensen

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft onlangs 43 *fellowships* verdeeld onder jonge gepromoveerden. Met deze beurs kunnen zij drie of vijf jaar lang onderzoek doen aan één van de 13 universiteiten. De TUE kreeg twee fellowships toegewezen; één ervan viel toe aan **dr. Marc Koper** voor katalyse-onderzoek en de andere ging naar **dr.ir. Wilfred Stoffels** voor onderzoek op het gebied van deeltjesfysica. In totaal dienden de universiteiten 113 aanvragen in. Daarvan is de Universiteit van Amsterdam met tien toegekende subsidieverzoeken spekkoper. De technische universiteiten in Delft en Twente kregen respectievelijk drie en twee fellowships toebedeeld.

Dinsdag 7 januari om vier uur verdedigt **ir. Hans Markus** uit Eindhoven in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Low-frequency noise in modern semiconductor transistors'. In deze dissertatie zijn de resultaten gepresenteerd van een onderzoek naar de stroom-spanning/-karakteristieken en de laagfrequentruis van silicium bipolaire transistoren. Promotoren zijn prof.dr. T. Kleinpenning en prof.dr. F. Hooge. Markus (28) studeerde in 1992 aan de TUE af als elektrotechnisch ingenieur. Aansluitend werkte hij bij de TUE, vakgroep Systemen voor elektronische signaalverwerking van de faculteit Elektrotechniek aan zijn promotie-onderzoek.

Ir. Fokke de Jong uit Breda verdedigt vrijdag 10 januari om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Mechanical analysis of a hydroxyl-apatite coated knee prosthesis'. Bij dit onderzoek staat een type knieprothese centraal waarbij een hydroxyl-apatiet coating wordt aangebracht. Onderzocht is de mechanische belasting van bot direct grenzend aan een dergelijke knie-prothese. Ook is de verplaasting van de prothese ten opzichte van het bot in vivo gemeten. Promotoren zijn prof.dr.ir. J. Janssen (TUE) en prof.dr. A. van der Linden (Universiteit Maastricht). De Jong (29) studeerde in 1991 als werktuigbouwkundig ingenieur af aan de TUE. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek bij de vakgroep Fundamentele werktuigkunde van de faculteit Werktuigbouwkunde van de TUE.

Na 34 jaar in dienst te zijn geweest bij de faculteit Werktuigbouwkunde, eerst hij Verbrandingsmotoren en daarna bij Vervoerstechnologie, maakt **Roel van der Graaf** met ingang van 1 januari gebruik van de vut-regeling. Ter gelegenheid hiervan wordt hem op donderdag 9 januari een receptie aangeboden van 16.30 tot 18.00 uur in W-hoog 1.15. Collega's, vrienden en bekenden zijn van harte uitgenodigd.

Bedankt

Mijn afscheid van de TUE is een bijzonder fijne dag geweest, waaraan ik met veel plezier terugdenk. Hartelijk dank aan allen voor hun belangstelling en geschenken!

Wil Visscher

TUE in beeld

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst op maandag 6 januari om 16.00 uur gaat in de blauwe zaal van het auditorium het videojaaroverzicht van de TUE in première. Deze audiovisuele productie geeft in een half uur een indruk van het reilen en zeilen van de TUE in het afgelopen kalenderjaar. Zoals gebruikelijk zullen kopieën van het programma in de loop van januari verspreid worden binnen faculteiten en diensten. Het jaaroverzicht is een gezamenlijke productie van de dienst In- en Externe Betrekkingen en de PTH Audiovisuele Producties.

PV-nieuws

De Personeelsvereniging nodigt u uit voor de nieuwjaarsreceptie die op donderdag 9 januari in het PVOC wordt gehouden. Vanaf 16.30 uur bent u van harte welkom!

SG-Aktueel

Maandag 6 januari, 12.45 tot 13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

Maarten van Rossem

Velen vinden het Amerikaans presidentschap het hoogste en belangrijkste ambt ter wereld. Een groot aantal bedrijven vindt zijn thuishaven in de VS, en ook het leeuwendeel van de macht binnen de NAVO en de VN ligt in handen van de Amerikaanse president. Maar wie zich de afgelopen verkiezingen voor de geest haalt, kan zich toch niet aan de indruk onttrekken dat de kandidaten slechts clowns in een gigantische circusshow zijn. Hoe zit de vork nu precies in de steel? Wat is er in de loop van de geschiedenis aan het presidentsschap veranderd? Wat is bijvoorbeeld de rol van het Congres, of van de adviseurs? Maandag 6 januari gaat Amerikadeskundige en rasverteller Maarten van Rossem hierop in. Maandag 23 december is er geen lezing.

Dictatenverkoop dicht

De Dictatenverkoop is gesloten van 23 december tot 6 januari.

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1187e vergadering van het CvB d.d. 5 december 1996

8672. De besluitenlijst van de 1186e vergadering van het CvB d.d. 28 november 1996 wordt vastgesteld.

8673. Personeelsvoorstellen

A. Faculteit Technische Natuurkunde

Het CvB besluit prof.dr.ir. H. Hagedoorn voor de periode van 1 januari 1997 tot 1 januari 1998 te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Deeltjesfysica'.

B. Faculteit Scheikundige Technologie

Het CvB besluit prof.dr.ir. G. Marin miv 16 januari 1997 eervol ontslag te verlenen en hem miv die datum voor de periode van 1 jaar te benoemen als deeltijd hoogleraar, om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Chemische Technologie'.

C. Faculteit Werktuigbouwkunde

Het CvB besluit prof.dr.ir. A. van der Wolf miv 1 maart 1997 eervol ontslag te verlenen, als hoogleraar en directeur en beheerder van het UTI-IPPV.

8674. Benoemingen Centraal Stembureau

Het CvB besluit mr. H. de Bree te herbenoemen als lid, tevens voorzitter, ir. P. van Oosterhoudt te herbenoemen als lid, tevens plaatsvervangend voorzitter, ing. L. Rust te herbenoemen als lid, tevens tweede plaatsvervangend voorzitter, J. van de Biggelaar-Bovers en L. van Doorn te herbenoemen als lid, ing. H. van Buul, ir. J. van de Heuvel, drs. R. Gobits, ir. W. Senden en L. Voets te herbenoemen als plaatsvervangend lid van het Centraal Stembureau van 1 februari 1997 tot 1 februari 1999.

8675. Vergoeding bestuursactiviteiten TUE

Het CvB biedt de U-raad een voorstel aan inzake de Regeling vergoeding bestuursactiviteiten.

8676. Regeling nevenwerkzaamheden

Het college besluit tot vaststelling van de Regeling nevenwerkzaamheden en zendt de U-raad een mededeling terzake.

8677. Arbeidsvoorwaarden

Het CvB stemt in met het Akkoord Arbeidsvoorwaarden TUE 1996/97.

8678. Bekrachtiging voorgenomen benoeming bijzonder hoogleraar Ontwerpen van Duurzame Energiesystemen

Het CvB besluit tot de bekrachtiging van de voorgenomen benoeming door de Stichting Universiteitsfonds Eindhoven van een bijzonder hoogleraar Ontwerpen van Duurzame Energiesystemen.

8679. Schriftelijke vragen UR inzake opleidingsmanagement

Het CvB zendt de U-raad de beantwoording van de schriftelijke vragen inzake opleidingsmanagement.

Centraal Stembureau

Vacature UR (gel. studenten)

Doordat D.J. van Ekris zijn zetel in de U-raad per 15 januari ter beschikking stelt, ontstaat per 15 januari een vacature bij de geleding studenten van de fractiegroepering 'TH-één'. Door toepassing van artikel 62 lid 1 van het Algemeen Kiesreglement TUE 1994, is het Centraal Stembureau overgegaan tot het gekozen verklaren van M.C. Splinter miv de datum waarop het besluit van het Centraal Stembureau onherroepelijk zal zijn geworden, doch niet eerder dan 15 januari. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 63 lid 2 van het Algemeen Kiesreglement TUE 1994, kan tijdens de hiervoor genoemde termijn door ieder lid van de universitaire gemeenschap tegen het hiervoor vermelde besluit van het Centraal Stembureau schriftelijk beroep worden ingesteld bij het secretariaat van het College van Beroep H.O., Postbus 20302, 2500 EH Den Haag.

Vacature DC faculteit T

Door het overlijden van de heer F. van Ooijen is er in de dienstcommissie van de faculteit Scheikundige Technologie een vacature ontstaan. Door toepassing van artikel 59, lid 1 van het Kiesreglement Dienstcommissies TUE 1995, is het Centraal Stembureau overgegaan tot het gekozen verklaren van A.C.J.M. Kuiper miv de datum waarop dit besluit van het Centraal Stembureau onherroepelijk zal zijn geworden. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 60, lid 2 van Kiesreglement Dienstcommissies TUE 1995 kan ieder personeelslid dan wel iedere organisatie van overheidspersoneel in de hiervoor genoemde periode schriftelijk beroep tegen dit besluit van het Centraal Stembureau instellen bij het College van Beroep; secretaris: mr. M.H.A. van der Horst, BG 3.19.

De desbetreffende processenverbaal liggen van 20 december t/m 3 januari ter inzage bij het Centraal Stembureau, BG 3.03.

Aanvragen voor VSB Beurzen

Of het nu gaat om een onderzoek naar angelloze bijen in Tobago, een studie Vrije Kunsten in Antwerpen, of een vervolgstudie Rechten in Zuid-Afrika: een VSB Beurs is er goed voor. Vanaf juni 1997 zullen andermaal zo'n 300 afgestudeerden een tijdelijk nieuw vaderland verkennen, daartoe in staat gesteld door een VSB Beurs.

Wat is een VSB Beurs? De VSB Beurs stelt studenten van het hoger onderwijs in staat om na afronding van hun opleiding een aanvullende buitenlandse studie te volgen. Deze studie moet minimaal drie en mag maximaal 24 maanden duren. Een VSB Beurs bedraagt ten hoogste fl. 12.000,- en bestaat voor de helft uit een schenking en voor de andere helft uit een renteloze lening. Jaarlijks stelt het VSB Fonds zo'n 300 VSB Beurzen beschikbaar die tijdens een bijzondere bijeenkomst aan de geselecteerde kandidaten worden uitgereikt. In principe kan iedere student van een bij het VSB Beurzenprogramma aangesloten Nederlandse hogeschool of universiteit in aanmerking komen voor een VSB Beurs. Uiteraard heeft het VSB Fonds wel een aantal minimumeisen geformuleerd waaraan de kandidaten moeten voldoen; daarnaast kan de onderwijsinstelling in overleg met het VSB Fonds eigen criteria hanteren. In ieder geval wordt van de kandidaat een met goede resultaten afgeronde studie gevraagd, een sterke motivatie voor de vervolgstudie en concrete, uitgewerkte studieplannen met begroting. Verder dient de aanvrager niet ouder te zijn dan 26 jaar bij begin van de vervolgstudie.

Het VSB Fonds heeft de selectie van kandidaten voor een VSB Beurs in handen gelegd van de onderwijsinstelling waar de huidige studie wordt gevolgd. Iedere deelnemende hogeschool of universiteit heeft hiertoe een selectiecommissie samengesteld, die de aanvragen beoordeelt. De brochure VSB Beurzen 1997 en het Aanvraagformulier VSB Beurzen 1997 zijn aan de TUE verkrijgbaar bij drs. C. Cantrijn, BG 3.38, tst. 2270, e-mail: c.m.m.cantrijn@db-z.tue.nl. Aanvragen dienen vóór 1 maart 1997 bij de daartoe aangewezen afdeling van hogeschool of universiteit te zijn ingediend.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
Miguel Alvares, Roel van de Berg *(cartoonist)*, John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Lisa Mattemaker, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys *(fotograaf)*, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele, Huibert Spoorenberg

Redactieraad:
GeertJan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, Francine Oving, drs. Maarten Pieterson, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Ingenieurs verslagen door scholieren

Wellicht heeft architect Ben van Berkel - inderdaad, die van de Erasmusbrug - te veel verwijten over zich heen gekregen. Het bouwen van een brug is geen sinecure. Het toeval en het natte vingertje spelen een hoofdrol, terwijl grote rekenwonders het hoofd moeten buigen. Afgelopen zaterdag bonden in het hele land, ook op de TUE, scholieren de strijd aan met elkaar in de wedstrijd 'Bouw een klassebrug!'. Hoeveel gewicht kan een brug, die een afstand van twee meter overspant en een eigen gewicht heeft van maximaal tweeëneenhalve kilo, dragen? Het antwoord van een team van het Lorentz-Casimir-lyceum uit Eindhoven op deze vraag, was respectabel: 153,8 kilo. Daarmee pakte ze de hoofdprijs. Ook een paar ingenieursbureaus waren bereid gevonden hun licht over dit probleem te laten schijnen. Voor hen echter kwam de klap, letterlijk en figuurlijk, hard aan.

door René ter Riet

Even leek de blauwe zaal in het auditorium veranderd te zijn in een Hilversumse televisiestudio. In de strijd om eeuwige roem, zowel voor zichzelf als voor hun middelbare school, waren afgelopen zaterdag zo'n honderd scholieren bereid de strijd aan te binden met de zwaartekracht. Tijdens het spannendste onderdeel, het testen van de bruggen, schroomden de in een blauw T-shirt gehulde supporters annex constructeurs niet om duidelijk te maken wie hun voorkeur genoot. Diezelfde scholieren echter veranderden in schoolvoorbeelden van bescheidenheid op het moment dat ze vooraan in de zaal, in de spotlights, stonden. Een team uit Eindhoven zou uiteindelijk met grote overmacht de wedstrijd winnen.

De Stichting Wetenschap & Techniek had een wedstrijd uitgeschreven waaraan scholierenteams uit het hele land mee konden doen. Doel was binnen één uur een brug te construeren waarop een zo groot mogelijk gewicht kan rusten. Dit uit zelf meegebracht materiaal dat ten hoogste vijfentwintig gulden mag kosten, minder weegt dan tweeëneenhalve kilo en past in een doos van 45 bij 45 bij 45 centimeter.

Bluffen

Snel werd duidelijk dat veel teams het uiteindelijke ontwerp al lang en breed thuis hadden uitgedacht, en vaak ook al getest. De verwachtingen waren echter zeer bescheiden. Een team uit Bergen op Zoom dacht toch wel tot een kilootje of twintig te komen. Een team uit Venlo meende zeker wel voor tien kilo degelijker werk te hebben geleverd. De tegenstanders het graf in bluffen is een techniek die duidelijk op latere leeftijd wordt geleerd. Een goed voorbeeld daarvan is het ingenieursbureau Haskoning uit Nijmegen. Dirk-Jan Peters, werkzaam bij dit bedrijf: 'Wij hebben niet, zoals veel scholieren, gekozen voor een boogconstructie, omdat de brug op twee plaatsen wordt belast en op twee plaatsen ondersteund. Een dikke PVC-buis, die het gewicht moet gaan opvangen, hebben we op veel plaatsen geperforeerd om het gewicht te drukken. Die buis rust, met hoeken van negentig graden, op twee houten ondersteuningen. De buis dient om de drukkrachten op te vangen en een extra touw dient voor de trekkrachten.' Vorig jaar gooide Haskoning hoge ogen met een licht ontwerp dat zo'n 350 maal het eigen gewicht kon houden. Peters: 'Uitgaande van onze prestaties van vorig jaar moeten we nu dus wel ruim zevenhonderd kilo aankunnen.'

Bamboe

Na een pauze kwamen de teams een voor een naar voren om hun brug op de pijnbank te leggen. Met behulp van een barco-projector kon de zaal de resultaten op een scherm volgen. Een grafiek gaf aan hoe groot de belasting op de brug als functie van de tijd was. Het viel niet mee om het hele publiek duidelijk te maken dat, na doorbuiging van de brug, bij verder aandraaien van de slinger een brug toch opeens minder kracht kan opnemen. Een mooie bamboebrug, vervaardigd door een meisjesteam van het Lorentz-Casimir-lyceum uit Eindhoven, beet de spits af met een respectabele notering van 33 kilo. Slechts één ander team van hetzelfde lyceum wist deze score te verbeteren. Het gros van de teams had gekozen voor een boogconstructie van de welbekende gele PVC-buisjes, met als direct gevolg dat het gros van de teams een resultaat van om en nabij de twintig kilo achter hun naam kon noteren. De oppermachtige winnaars - Jurgen, Alain, Gijs, Wouter en Maarten - behaalden met een dikke brede buis die er bedrieglijk eenvoudig uitzag een verdiende eerste plaats: hun score was ongeveer vijf maal zo hoog als hun klasgenoten met de bamboebrug.

Hoon

Wie kan er nu beter weten hoe je een brug bouwt dan een ingenieur? En als je team dan ook nog uit louter civiel-technici bestaat, kan de concurrentie wel helemaal inpakken. Het team van IV-consult uit Papendrecht bewees eens te meer dat de wonderen de wereld nog niet uit zijn. Nadat de wijzer op 22,3 kilo stond, klapte het zaakje in elkaar en de hoon uit de zaal zal hen nog vele slapeloze nachten bezorgen. De Bouwdienst Rijkswaterstaat uit Tilburg bracht het er weliswaar beter vanaf met 95 kilo, maar de aanwezigen in de zaal gaan in de toekomst waarschijnlijk toch met een onrustiger gevoel over de Nederlandse bruggen. Haskoning bleek in de spotlights ineens een stuk bescheidener te zijn. Een voorzichtige schatting van ruim tweehonderd kilo was inderdaad realistischer. De ingenieurs-eer was in ieder geval gered en met 260 kilo ging de prijs naar Nijmegen. Katja van Dien van de Stichting Wetenschap & Techniek plaatste toch wel haar vraagtekens bij de inhoud van de ingenieursstudie: 'Het is natuurlijk een geweldige prestatie van de scholieren. Ik denk dat ze ook in het landelijk eindklassement flink zullen scoren. Toch vind ik zeker de uitslagen van de ingenieursbureaus bevreemdend. Blijkbaar is een studie helemaal niet zo belangrijk!'

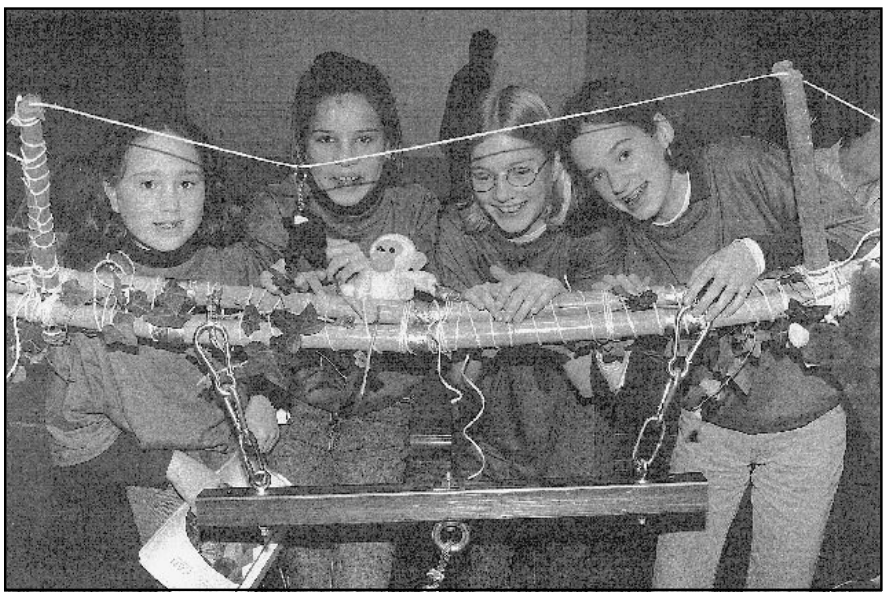

Het meisjesteam van het Lorentz-Casimir-lyceum met hun 'Jungle Pass', goed voor 43,3 kilo en de orginaliteitsprijs. Foto: Michael Broekmeulen

Hoofdgebouw tijdelijk drooggelegd

door Jan Ummels

Tussen kerstmis en nieuwjaar wordt aan de drinkwaterinstallatie in het hoofdgebouw gewerkt. Dat gebeurt op vrijdag 27, maandag 30 en dinsdag 31 december. De volledige drinkwaterinstallatie wordt eerst afgetapt, waarna modificaties zoals terugslagkleppen worden aangebracht. Daarna wordt de installatie weer gevuld. Ook worden twee watertanks buiten gebruik gesteld. Verder worden druk-verhogingingsinstallaties ingeregeld en gaat men verschillende doorverbindingen maken. Deze toch wel ingrijpende werkzaamheden kunnen flink wat overlast voor de gebruikers van het hoofdgebouw veroorzaken, laat Anton Peeters van de Bouw Technische Dienst weten.

De TUE is op de genoemde dagen officieel wegens vakantie gesloten. 'Dat is ook de reden waarom we voor deze periode gekozen hebben', vertelt Peeters. Dat wil echter niet zeggen dat er dan geen mensen aanwezig zijn. Volgens de bewakingsdienst verrichten op die dagen veel mensen in het hoofdgebouw overwerk. Ook studenten en mensen van de buitenfirma's behoren daar tot. 'Omdat de toiletten buiten gebruik zijn kunnen ze niet doorgespoeld worden. Dat is bijzonder hinderlijk. We willen de mensen daar met nadruk attent op maken', zegt de bewakingsdienst. Verder kan er ook geen koffie of thee worden gezet. De verstokte koffiedrinkers hebben helemaal pech omdat ook de automaten buiten werking zijn.

Veiligheid

De sanering van de drinkwaterinstallaties op de TUE loopt al enkele jaren. In het kader van een meerjarenplan zijn de meeste grote gebouwen al aan de beurt geweest. 'De sanering is een pure veiligheidsmaatregel', legt Philip van Rooy van de BTD uit. 'Drink- en proceswater werden via eenzelfde leidingsysteem aangeleverd. Onder proceswater wordt leidingwater verstaan dat gebruikt wordt voor experimentele opstellingen, proeven en koelwater. Dat kan nu niet meer. Het is een verplichting van de Nutsbedrijven Regio Eindhoven (NRE) en de Vereniging van Exploitanten van Waterbedrijven in Nederland (VEWIN) die ons dat oplegt.' Drink- en proceswater kon zich bij de oude installatie bij een ongeluk onverhoopt mengen. Als voorbeeld wijst Van Rooy op de zuurkasten bij Scheikunde. 'Bij een verkeerde aansluiting zouden giftige stoffen in het waterleidingssysteem terecht kunnen komen. En zo hebben we meerdere laboratoria op de universiteit die op deze manier gevaar kunnen opleveren voor de mensen.' Overigens is het wel zo dat een aantal voorzieningen uitsluitend op het drinkwater is aangesloten. Zoals bijvoorbeeld de toiletgroepen, oog- en nooddouches, kantinekoffieautomaten, wastafels en kantoorachtige ruimtes. In het hoofdgebouw wordt voornamelijk gebruik gemaakt van drinkwater. Alleen de reproduktiedienst en de doka van Bouwkunde hebben een aparte onderbrekingsinstallatie. De BTD gaat ervan uit dat eind '97 de hele saneringsoperatie voltooid zal zijn. Daarbij hoort ook dat dan alle zogenaamde 'dode leidingen' op het terrein en in de gebouwen zijn verwijderd.

CvB moet gelden Strategiefonds onderbouwen

door Fred Gaasendam

CvB-voorzitter dr.ir. Henk de Wilt maakte tijdens de vergadering van de U-raad bekend dat er zich op dit moment bij de opleiding Biomedische Technologie 49 studenten hebben ingeschreven, een verheugend hoog aantal. De Wilt benadrukte dat het om voorinschrijvingen gaat. Verder deelde hij mee dat van degenen die blijk hebben gegeven van belangstelling, er zeventig procent nieuw zijn voor de TUE. Dit betekent dat de opleiding een nieuwe markt aanboort en geen studenten afsnoept van andere TUE-opleidingen. In de U-raad kwam een grote hoeveelheid onderwerpen aan de orde, waaronder een regeling van het CvB met betrekking tot nevenwerkzaamheden, de regeling Prestatiebeursfonds 1996/97, het beleid met betrekking tot TUE-subsidies voor onderzoekscholen, de begroting voor 1997 van de SSE en de begroting van de TUE voor 1997.

In de conceptbegroting van de TUE stond een passage waarin voorgesteld wordt een bedrag van vijf miljoen gulden te reserveren voor het zogeheten Strategiefonds. Dit bedrag zal gebruikt worden voor de financiering van activiteiten die uit de strategiediscussie voortvloeien. Enkele raadsleden wilden niet dat het CvB dit bedrag zonder meer ter beschikking kreeg. Zij dienden een amendement in met als overweging dat de U-raad behoefte heeft aan nadere onderbouwing van dit bedrag. Dit amendement werd aangenomen, met als gevolg dat het CvB deze onderbouwing nu moet leveren, bij een aanvullend begrotingsvoorstel.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de faculteit Technologie Management is de functie vacant van

Secretaresse decaan

V39195

Algemeen

Het betreft administratieve, organisatorische en voorbereidende werkzaamheden ter ondersteuning van decaan en faculteitsraad van de faculteit Technologie Management. De functionaris dient inzicht te hebben in de organisatorische en functionele verhoudingen binnen de universiteit, de faculteit en de vakgroepen.

Taken

Behandelen van in- en uitgaande post voor decaan, waaronder concipiëren van antwoorden in Nederlandse en Engelse taal; bijhouden van agenda's en organiseren van afspraken tussen veelal drukbezette personen uit verschillende disciplines; ontvangen van binnen- en buitenlandse gasten namens het faculteitsbestuur; voorbereiden, notuleren en afhandelen van de maandelijkse raads- en vakgroepsvoorzittersvergaderingen; onderhouden van de archieven van bestuur en raad; vervanging van de overige bureaumedewerkers bij afwezigheid; waarnemen van het secretariaat van de directeur beheer in geval van afwezigheid van secretaresse.

Gevraagd

Diploma HAVO/VWO met moderne talen; secretaresse-opleiding; beheersing van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift; ervaring met tekstverwerkende apparatuur; ruime ervaring in secretariële werkzaamheden; bestendigheid ook bij grote werkdruk; representatief, zeer goede contactuele vaardigheden, zelfstandigheid en organisatievermogen.

Aanstelling/salaris

De aanstelling zal geschieden voor een proeftijd van max. 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband. Bij fulltime dienstverband en volledige uitvoering van de functie bedraagt het salaris max. fl. 3.931,- bruto per maand (schaal 6).

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.dr. W. van Gelder, decaan, tst. 2635 en L. de Kort, directeur beheer, tst. 2612. Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tst. 4886.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitaties binnen twee weken na publicatie te richten aan L. de Kort, directeur beheer van de faculteit Technologie Management, o.v.v. het vacaturenummer.

Bij de sectie Werktuigbouwkundige Energie Technologie (WET) van de faculteit Werktuigbouwkunde bestaat een vacature voor een

Assistent in opleiding

V35194

Algemeen

Met een goed 3D-simulatiemodel voor stralingswarmte-overdracht in industriële glassmelten is een betere beheersing mogelijk van de stralingswarmte-uitwisseling bij zowel het smeltproces van glas als bij het afkoelen (vormgeefproces) van glasproducten. Verbetering van de stralingswarmtehuishouding in glassmeltovens kan in belangrijke mate bijdragen aan energiebesparing bij het glasproductieproces. Tevens zijn bij een betere beheersing van het vormgeefproces aanzienlijke besparingen mogelijk op het glasgewicht en kan het uitvalpercentage worden verminderd. Om deze doelstellingen te kunnen realiseren is het onderzoek opgesplitst in drie deelprojecten. In deelonderzoek 1 (fac. Wsk/I) wordt een 3D-simulatiemodel voor hete glassmelten ontwikkeld. In deelonderzoek 2 (fac. W) wordt gewerkt aan een methode voor het meten van temperatuurverdelingen in hete glassmelten. In deelonderzoek 3 (fac. T) wordt experimenteel onderzoek gedaan naar de materiaaleigenschappen van hete glassmelten.

Taken

Het hier voorgestelde aio-onderzoek vindt plaats in het kader van deelonderzoek 2. In dit deelonderzoek worden oppervlaktetemperaturen en temperatuurprofielen gemeten in hete glassmelten onder goed geconditioneerde, experimentele omstandigheden. Hierbij zullen stralingsmetingen uitgevoerd worden bij verschillende golflengten (in het infrarode frequentiegebied) met een spectrometer. Daarnaast zullen metingen uitgevoerd worden in praktijksituaties, waarbij de koppeling met 3D-simulaties voor de stralingshuishouding in het glas, nodig voor de interpretatie van de meetresultaten, centraal staat.

Gevraagd

U beschikt over een doctoraal examen Werktuigbouwkunde of Natuurkunde. Ook zij die binnenkort afstuderen worden uitgenodigd te reageren.
U dient te beschikken over goede communicatieve eigenschappen.

Aanstelling/salaris

De aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor een periode van max. 4 jaar. Na het eerste jaar vindt een evaluatie plaats. Het salaris bedraagt in het eerste jaar fl. 2.114,- per maand, oplopend tot max. fl. 3.775,- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.dr.ir. A. van Steenhoven, tst. 2140, of dr.ir. C. Rindt, tst. 2978. Overige informatie bij M. van den Bosch-Doreleijers, personeelsadviseur, tst. 4163.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitaties binnen drie weken na publicatie te richten aan dr. A. Kolen, directeur beheer faculteit Werktuigbouwkunde, W-hoog 2.125, o.v.v. het vacaturenummer.

Studentenkerk

Zondag 22 december is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaaldijk 6. Voorganger is Frank van Helmond. Er is crèche en kindernevendienst.

Dinsdag 24 december is er om 20.30 uur een vrolijke kerstviering voor en door kinderen met André van Kempen. Thema: Kerstspel: 'In die dagen .....in onze dagen'. Om 22.30 uur is er een kerstnachtdienst met kerstoratorium van Oosterhuis/ Oomen. Ook bij deze dienst treedt Van Kempen op als voorganger.
Het thema is: 'Een geboren redder'.

Woensdag 25 december om 11.00 uur kerstviering met Wim de Leeuw. Deze viering heeft als thema: 'Het kind van bevrijding'.
Er is crèche en kindernevendienst.

Zondag 29 december is er geen dienst.

Zondag 5 januari is er een oecumenische viering met Chris Mondt.
Thema: 'Mattheus 2:1-12. De nieuwe koning'. Er is crèche en kindernevendienst.

ESKafé

- Woensdag 8 en 22 januari wordt er om 18.00 uur gezellig samen gegeten. Er is geen vaste kok, dus iedereen kan zijn of haar kookkunsten vertonen. Daarna is er tijd voor een video, muziek, of discussie. Wil je meedoen en mee-eten bel dan even naar het secretariaat.
- Belijdeniscathechesatie. Wekelijkse gesprekken over het christelijke geloven. Woensdag 19.00-20.00 uur met Wim de Leeuw.
  Voor een gesprek kun je vanaf 22.00 uur terecht.
- Islam-Christendom. Vrijdag 6, 13, 20, en 27 januari zijn er ontmoetingsavonden voor jongeren van islamitische en christelijke komaf, onder leiding van André van Kempen.
- Schrijven voor Amnesty. Donderdag 9 januari in het auditorium van de TUE; woensdag 15 januari in de kantine van de Hogeschool TF.

Voor verdere informatie of een gratis abonnement op ESkader: secretariaat ESK, tst. 2627. Geopend op dinsdag van 9.30-14.30 uur en donderdag van 9.00-12.30 uur.

Dienst Overige Zaken

Chemie

Mijn beroep is hoogleraar Kunststoftechnologie. Kunststof is een verhullend en meer verheven woord voor plastic. Dus eigenlijk ben ik maar professor Plastic. Een enkele keer kom ik nog op familiereünies, maar niet van harte. 'Piet zit je nog steeds in die plastics?', wordt dan meewarig (mijn moeder) en met afkeer (mijn broer, zus en zwager) opgemerkt.
In het algemeen gaat de chemicus en de chemie gebukt onder een slecht imago. Ik ben afgestudeerd als polymeerchemicus, hetgeen letterlijk 'veel meer chemicus' betekent, en dat is waarschijnlijk ook de reden dat men mij beschouwt als een oneindige viespeuk en milieubederver.
Mijn jongste dochter nam eens deel aan een musical op de basisschool met als thema 'weg met plastic', en als je de teksten doornam was er maar één conclusie mogelijk: plastic is het product van de duivel (het was een christelijke school).
Op de TUE probeer ik een zo laag mogelijk profiel te houden en probeer zoveel mogelijk contact te vermijden. Dat is niet zo moeilijk, voor negen uur sluip ik het gebouw in en na vijf uur sluip ik weer naar buiten. Op die manier hoef ik niemand te zien, want bij de faculteit Scheikundige Technologie begint niemand om negen uur en om vijf uur zit iedereen al weer thuis voor de buis.

Het imago van de chemie is natuurlijk onterecht zo slecht en dat wil ik graag illustreren door u mee te nemen naar een chemieloze samenleving.
In het jaar 2000 is het einde der wereld nabij. Onder invloed van religieuze leiders is de wereldbevolking de pan uitgerezen en is er gebrek aan alles; voedsel, kleding, schoon water, huisvesting, et cetera. In Engeland wordt een wet aangenomen waarin het aantal kinderen per gezin strikt beperkt is tot één, conform het Chinese model. Echter, het bleek dat de premier, Mr. Minor, in het geniep een aantal nazaten had verwekt en toen plofte het systeem volledig.
De voorspelling is dat de bevolkingsdichtheid in de UK zo sterk zal toenemen dat het eiland niet meer zal blijven drijven.
Een ander probleem dat heel West-Europa betreft, is de concentratie schapen. Om voldoende kleding te verkrijgen moet men wol produceren. Men heeft uitgerekend dat heel West-Europa met drie lagen schapen bedekt moet worden om in de volgende eeuw de mensheid te kunnen kleden.
Het mestprobleem is al dermate groot dat de Noordzee groen van kleur is met een ondragelijke stankoverlast. De voedselproductie is ook in de war geraakt. Er is voldoende schapenvlees maar de gewassen zijn aangetast door ziekten. Het Vaticaan heeft een plan bedacht om de wereld weer te corrigeren. Het voorstel is om voor een periode van tien jaar alle mannen beneden de evenaar te huisvesten en de vrouwen daarboven, waarbij men met toenemende hitsigheid dichter bij de poolcirkel komt te wonen.
Toen bracht CNN in december 1996 het grote nieuws. Bij de TUE was een duister figuur ontdekt die op het politiebureau bekende een polymeerchemicus te zijn. De man in kwestie toonde op de buis een materiaal wat hij plastic noemde en daar kon hij draden mee spinnen die kunstvezels werden genoemd. Tevens werd een slap stukje stof getoond dat je kon opblazen tot een ballon. De vreemde man noemde dit een condoom en beweerde dat daar ongewenste zwangerschappen mee konden worden voorkomen.
Bij een inval in zijn laboratorium ontdekte men nog veel meer vreemde dingen. Een soort vloeistof die je op staal en hout kon smeren, wat verf werd genoemd, een soort synthetisch rubber met betere eigenschappen dan natuurrubber, doorzichtige flesjes die onbreekbaar bleken te zijn, kortom een heel rariteitenkabinet.
Het bestuur van NWO vergaderde en overwoog of men het onderzoek van die vreemde man steun moest verlenen. Dit plan ketste af omdat men het te toegepast en te vreemd vond. Maar elders in de wereld bleek dat geen probleem en er was een nieuw vak ontstaan: (Polymeer)Chemie! Het enthousiasme was ongelooflijk groot. In Amerika ontstonden voor de jeugd zogenaamde 'discovery centres', weldra afgekort tot disco's, en de jeugd experimenteerde tot in de vroege ochtenduren met Chemie.
In 1997 ontdekte men kunstmest, in 1998 de pil, in 1999 een poeder waarmee hoofdpijn kon worden verdreven en in 2000 hormoonpreparaten. Bij het begin van de 21e eeuw stond alles in het teken van de Chemie. De chemicus had de status van een popster en topvoetballer tegelijkertijd. De wereldbevolking kwam weer in balans, de gewassen groeiden hemelhoog, schapen waren niet meer nodig want een acrylonitril-reactor van vijf kubieke meter produceerde evenveel kunstvezels als alle schapen in Europa bij elkaar.
Toen kwamen de politici en de maffia in actie. Men dwong de boeren om massaal kunstmest te gebruiken, de koeien werden volgespoten met hormonen, men bouwde kolossaal grote kunstzijde-fabrieken en de vrouw ging aan de pil. De disco's gingen en masse over op de nieuwe Chemie, XTC, en de maatschappij klapte weer in elkaar.
Men ging op zoek naar een zondebok en probeerde de oude polymeerchemicus te vinden die inmiddels in een bejaardenhuis woonde. Hij was moeilijk te pakken te krijgen. 's Morgens voor negen uur verdween hij en hij kwam 's avonds pas om vijf uur weer binnen omdat hij geen zin had met andere bejaarden te leuteren. Hij werd gepakt en op een brandstapel gebraden met steun van CNN. Chemie is overal!

Piet Lemstra

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Hinkstapsprong van auditorium naar Bruine Heer en terug

Het is ruim twee jaar geleden dat het auditorium door brand werd geteisterd. Een slag voor de TUE met ingrijpende gevolgen. Vooral ook voor het onderwijs. De Bruine Heer aan de Emmasingel werd het tijdelijk toevluchtsoord. Eind vorige maand was het een jaar geleden dat het auditorium weer in gebruik werd genomen. In sommige opzichten een totaal nieuw gebouw; van binnen veel mooier en technisch gezien aanmerkelijk beter. In de volksmond heet dat 'in de brand, uit de brand'. Bedrijfsleider Jos Jacobs heeft het allemaal meegemaakt. Voor hem was deze periode af en toe een regelrechte hinkstapsprong van het auditorium naar de Bruine Heer en weer terug.

door Jan Ummels

In oktober 1994 was Jos Jacobs net benoemd tot bedrijfsleider van het auditorium. Vijf weken later, hij had zijn kamer nog niet ingericht, verdreef een plotselinge felle brand hem en zijn mensen uit het gebouw. 'Ja, een ongelukkige start, zo mag je het wel zeggen', kan Jacobs nu lachend opmerken. Zelf heeft hij de brand niet meegemaakt. 'Die dag zat ik op een arbeids- en milieucursus. Ik schrok er behoorlijk van toen ik het hoorde.' Onlangs vierde Jacobs zijn 25-jarig ambtsjubileum in 'zijn' het auditorium. Dat en het feit dat auditorium nu al weer een jaar het centrum van de TUE is, zijn twee redenen om eens met hem te praten. Een gesprek met een gedreven bedrijfsleider, zoals zijn medewerkers hem betitelen.

Drukker

Jacobs heeft zijn kantoor in het auditorium, boven de senaatszaal. Van daar uit trekt hij aan de touwtjes. Het begrip dienstverlening gaat ver bij hem. Als hem iets gevraagd wordt, luidt zijn antwoord meestal: 'Dat moet toch kunnen.' En dan moet het ook snel, zeggen zijn medewerkers. Zijn motto is dan ook: 'Het onmogelijke is bijna altijd mogenlijk.' Is dat zo? Jacobs lacht eens voor zich heen, maar wil dat ook wel toegeven. 'Het moet wel! Het verschil met vroeger is dat het nu veel drukker is. Zo zijn bijvoorbeeld promoties, congressen, symposia, voorlichtingsdagen, muziekuitvoeringen en uiteraard de activiteiten van Studium Generale sterk in aantal toegenomen. En dan heb je nog de normale, iedere dag terugkomende onderwijsactiviteiten. Dat legt een steeds zwaarder wordende druk op ons. Ja, het tempo ligt hier wel eens erg hoog.' De onderwijsactiviteiten, hoe zit het hiermee? Met nadruk bevestigt Jacobs dat onderwijs een primaire activiteit is gebleven in het nieuwe gebouw. In zijn visie is het zeer belangrijk. 'Onderwijs is de grootste gebruiker. Alle zaken op dit gebied moeten dan ook honderd procent goed verlopen', laat hij weten.
Volgens Jacobs is er een nieuwe manier van werken ontstaan. 'Als manager ben ik nu veel meer tijd kwijt met het sturen en begeleiden van de diverse activiteiten. De veelheid aan activiteiten heeft ook allerlei nieuwe technische hoogstandjes met zich meegebracht. De mensen komen met allerlei high-tech apparatuur naar het auditorium en wij moeten er voor zorgen dat ze die ook kunnen gebruiken. Dat gebeurt veel meer dan voorheen, omdat de technische mogelijkheden nu aanwezig zijn en ook nog steeds worden uitgebreid.' Hij wijst daarbij op het gebruik van de grootbeeldprojector met vaste PC's die aangesloten zijn op TUECIS.
Voldoet het auditorium nu aan het gestelde doel? Jacobs knikt heftig van ja. Zegt: 'De opzet, een multifunctioneel gebouw dat in principe 365 dagen per jaar open is, wordt dicht benaderd.' Een van de dingen die hem zelf bijzonder aanspreken in het nieuwe gebouw, is de tweedeling ervan. Zo kunnen de onderwijsactiviteiten gewoon doorgaan terwijl er tegelijkertijd een congres wordt gehouden.
Overigens is Jacobs niet te benauwd om ook te vermelden dat er in zijn ogen nog verschillende zaken niet helemaal naar wens verlopen. Door het hoge tempo waarin het auditorium werd gerenoveerd, is er volgens hem een aantal hiaten ontstaan. 'We worstelen nog steeds met de naweeën hiervan', constateert hij. Waar gaat het dan om? Jacobs noemt vlot een aantal gebreken. 'Onder meer de verlichting in de blauwe zaal is een pijnpunt. De lampen zijn al drie keer vervangen. Daar sukkelen we nu nog steeds mee.' Een ander punt betreft de lekkages aan de ramen. Bij westenwind met regen komt het water met behoorlijke plassen naar binnen. 'Een kleine ramp', verklaart de bedrijfsleider. Verder zijn er ook nog problemen met de magneetsluitingen van de collegezalen. Die werken nog steeds niet gemakkelijk. Zo zijn nog wel een aantal dingen te noemen. Het wegwerken van die ongewenste toestanden duurt volgens de kordate Jacobs te lang.

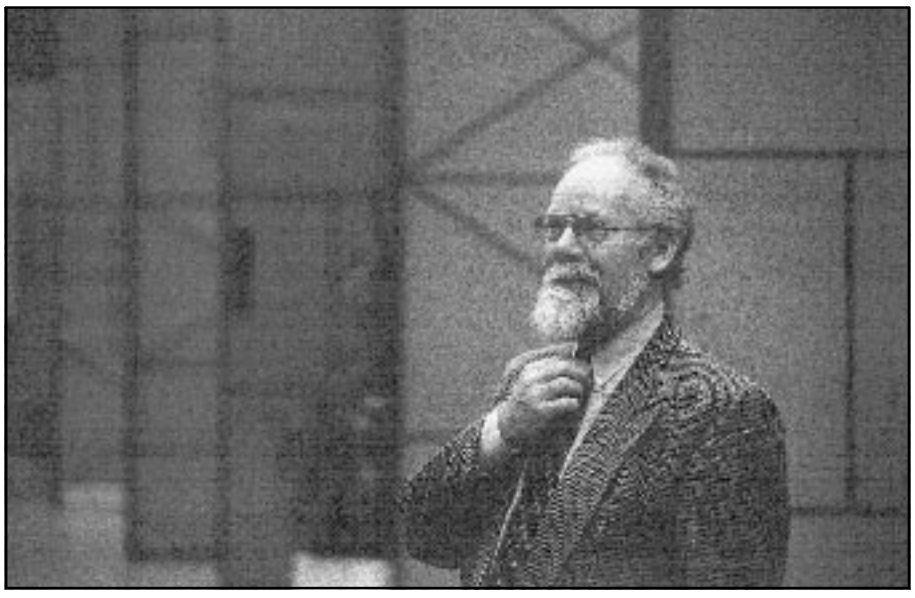

Jos Jacobs, bedrijfleider van het auditorium, kan zich ontzettend kwaad maken over allerlei vormen van vandalisme in 'zijn' gebouw. Foto: Bram Saeys

Vandalisme

Toch spreekt hij hier met enige nuancering over. 'Je moet niet naar elke mug slaan', vindt hij. 'Het gebouw is nog niet helemaal afgewerkt. Als alles klaar is, dan hebben wij een prachtig gebouw. Ja toch?' Echt kwaad kan Jacobs zich maken over de vernielingen die worden aangebracht in vooral de collegezalen. De verloedering houdt niet op bij een pas vernieuwd interieur. 'Wat gebleven is, is het vandalisme. De verloedering schrijdt nog steeds voort. Stoelen en schrijfbladen. Er gaat geen dag voorbij of ze worden vernield. Ook worden schrijfbladen voortdurend volgeschreven en beklad met allerlei scabreuze teksten', zegt een teleurgestelde Jacobs. Volgens hem zijn de medewerkers van het auditorium elke week urenlang bezig om de bladen schoon te maken. Vooral de slechte indruk die het auditorium en indirect de TUE hierdoor op de bezoekers maakt, treft hem. Zegt: 'Die kun je hier toch onmogenlijk mee confronteren!' Overigens is hij bijzonder te spreken over de actie van een aantal eerstejaars studenten. Dezen schaamden zich behoorlijk voor de schunnige teksten op de schrijfbladen en hebben die 's avonds met een groepje schoongemaakt. Dezelfde boosheid overvalt hem als hij verhaalt van de onbeschofte manier waarop sommige mensen zich tijdens een receptie gedragen. 'Je gelooft het niet, maar het is echt waar', zegt de nu plotseling strakkijkende Jacobs. 'Er zijn mensen die het presteren om een brandende peuk op de grond te gooien en die op de nieuwe vloerbedekking uit te trappen. Gewoon schandelijk. Daar heb ik geen woorden voor.' Vooral in de senaatszaal komt dit veelvuldig voor. Het ergerlijke is daarnaast ook dat de vloerbedekking vervuild wordt door allerlei etensresten en drankvlekken. 'Is het net schoon, dan is het ook zo weer danig vervuild. Het is net of je een baksteen drijvende probeert te houden', verzucht Jacobs. 'Het ziet er gewoon niet uit. Vooral omdat de vloerbedekking - geel en rood - erg besmettelijk is. Schoonmaken kost handenvol geld.' Dat laatste verdroot ook het college, met name CvB-voorzitter dr.ir. Henk de Wilt. Hij heeft er voor gezorgd dat een speciaal schoonmaakapparaat aangeschaft kon worden. Hiermee kan men elke veertien dagen op een milieuvriendelijke manier de vloer reinigen.

Improviseren

Twee jaar geleden nog maar vond de tamelijk opmerkelijke verhuizing naar de Bruine Heer plaats. Hoe ging dat in zijn werk en wat was er bijzonder aan het verblijf in dat gebouw in het centrum van de stad? 'Ach, het was vooral veel improviseren, omdat we ook de universiteit moesten bedienen. Dat betekende een voortdurend heen en weer pendelen', vertelt Jacobs. 'Een van deopvallendste dingen in die tijd was het gebrek aan begrip voor de bijzonder moeilijke situatie bij sommige docenten. Er werd veel gezeurd over de krakkemikkige verwarming, de geluidsoverlast door de dunne muren en de beperkte technische hulpmiddelen, die het ook nog wel eens lieten afweten.'
Toch vond en vindt Jacobs het nog steeds een bijna perfecte noodoplossing, omdat het gebouw zich toch wel goed leende voor de tijdelijke doeleinden waarvoor het in gebruikgenomen werd. Er waren bijvoorbeeld meer dan voldoende lokalen, waardoor het onderwijs behoorlijk vlot doorgang kon vinden. Jacobs zegt zelf met zijn groep medewerkers een leuke tijd gehad te hebben in de Bruine Heer. Alleen de betrokkenheid met de universiteit was natuurlijk een stuk minder, geeft hij te kennen. 'Uiteindelijk waren we allemaal toch wel reuzeblij dat we weer naar het auditorium teruggingen.' Jacobs is ook goed te spreken over de samenwerking met de andere bewoners van het auditorium. 'Met de andere gebruikers, Studium Generale, Congresbureau en Centrale Studentenadministratie loopt het prima', bevestigt hij met nadruk.

Ramblas aan de Dommel

In vergelijking met de binnenkant komt de buitenkant van het auditorium er nog altijd bekaaid vanaf. Jacobs is het daar wel mee eens. De binnenkant is niet alleen veel mooier, maar ook sjieker, geeft hij grif toe. 'Het gebouw zou mooier zijn als er bijvoorbeeld wat schilderwerk opzat. Maar dat mag niet van de architect', zegt hij spijtig. Hij kan de motieven van de architect overigens wel begrijpen. Dat neemt niet weg dat hij tevreden is over de buitenverlichting die het gebouw 's avonds in een blauw licht zet. Een duidelijke verbetering van het aanzien van het auditorium, vindt hij. 'Dat is prima. Het gebouw maakt hierdoor in ieder geval een markante indruk op de bezoeker.' Afgelopen tijd is er flink huisgehouden in het groen dat aan de stadskant langs de Dommel groeit. Struiken en bomen hebben daar het veld moeten ruimen. Volgens Jacobs heeft dat te maken met het gezicht van de stad op de TUE. 'Het past in de visie van een 'open' universiteit, zoals het college van bestuur kenbaar heeft gemaakt', geeft hij te kennen. Ook zou aan de stadskant van het auditorium, vanaf het scheikunde-gebouw een weg komen, die naar de congresingang aan de zuidzijde voert. 'Dat wordt een soort boulevard, een 'Ramblas' in het klein. Er wordt al gesproken van de 'Ramblas aan de Dommel', zegt hij lachend.

Ook studeerbaarheid kun je meten aan de TUE

Toetsbare doelstellingen. Dàt is wat het CvB de komende jaren wil. Wanneer er in het beleidsplan van het CvB een streven wordt geformuleerd, moet na een aantal jaren ook vastgesteld kunnen worden of dat doel bereikt is. Maar hoe meet je of iets bereikt is? Wanneer je aangeeft meer aan internationalisering te willen doen, wat zijn dan de parameters waarmee je meet of je vooruitgang boekt of niet? Sterker nog: hoe meet je tussentijds of je je doel gaat halen en wat moet je voor maatregelen nemen wanneer het dreigt fout te gaan?

door Fred Gaasendam

In de presentaties van het CvB de afgelopen tijd waren meetgegevens troef. Niet alleen doelstellingen moeten meetbaar zijn, maar ook de positie ten opzichte van de concurrenten moet in kengetallen zijn uit te drukken. *Benchmarking* noemt men dat. Dat benchmarken kan gemakkelijk gaan, maar het kan ook erg ingewikkeld worden. Een eenvoudige vergelijking is mogelijk bij visitatierapporten. Een externe commissie geeft vier rapportcijfers per vakgroep, bij diverse universiteiten. Het is een kwestie van optellen en delen om te vergelijken hoe vakgroepen en faculteiten ten opzichte van elkaar presenteren. Ingewikkelder wordt het bij minder inzichtelijke gegevens.

Indicatoren

Wie veel en goed wil meten, heeft een goed meetapparaat nodig. De vraag is: heeft de TUE dat? 'Ja' is het antwoord. Dr.ir. Ton van Amelsfort, werkzaam bij de Dienst Financiën en Administratie (DFA), is de afgelopen jaren bezig geweest een set van wat hij noemt 'indicatoren' te ontwikkelen, waarmee het mogelijk is allerlei gegevens op het gebied van bestuurlijke informatievoorziening te krijgen. Vandaag wordt er een bijeenkomst gehouden waarbij dit systeem, 'BIS' geheten (afkorting voor bestuurlijke informatievoorziening), gepresenteerd wordt. Over welke gegevens hebben we het eigenlijk met betrekking tot bestuurlijke informatievoorziening? Van Amelsfort: 'Het gaat om gegevens waarmee je de primaire processen, onderwijs en onderzoek, en de secundaire processen, zoals financiën, personeel, huisvesting, doelmatiger wil laten verlopen. Bij de TUE hebben we een aantal systemen waarin die gegevens verwerkt worden, zoals het financieel systeem ROSS, IPSA+, dat is het systeem met personeelsgegevens, enzovoorts. Ook beschikken we over systemen met gegevens over onderzoek en onderwijs. In totaal zijn er dus vier grote systemen met daarin een heleboel gegevens over de TUE.'

Interpreteren

De TUE heeft volgens Van Amelsfort een goede reputatie met betrekking tot de bedrijfseconomische kant van de informatievoorziening. 'De gegevensverzamelingen zelf zijn steeds prima geregeld geweest. Waar het tot nu toe aan ontbroken heeft is een systeem om de gegevens te interpreteren op een bedrijfseconomische manier. Er bestaan SQL-scripts op basis van Oracle die uit die vier systemen extracten genereren. Met behulp van bepaalde definities kunnen we uit die extracten weer kengetallen halen. Daarmee gaan we aan de slag.'
BIS brengt de gegevens uit die vier systemen met elkaar in verband. De software voor de gegevensbewerkingen van die kengetallen is op ruime schaal beschikbaar bij de TUE, namelijk via Microsoft Access, Powerpoint en Excel. De kengetallen met betrekking tot de propedeuse-rendementen zijn een vroege en geslaagde poging om met BIV bedrijfeconomische gegevens te verkrijgen uit de 'transactionele' basisgegevens.
Van Amelsfort verdeelt de getallen die hij uit de gegevensverzamelingen van de TUE wil genereren in vier categorieën: realisatie-indicatoren (wat gebeurt er nú), streef-indicatoren (waar willen we naar toe), signalerings-indicatoren (gaan we de goede kant op) en effectiviteits-indicatoren (bereiken we ons doel). Wanneer je deze indicatoren toepast op bijvoorbeeld onderwijs, kun je als realisatie-indicator het aantal geslaagden voor de propedeuse nemen. Een streef-indicator is natuurlijk een getal daarboven of eronder, al naar gelang de beleidsbeslissing die men daarover neemt.

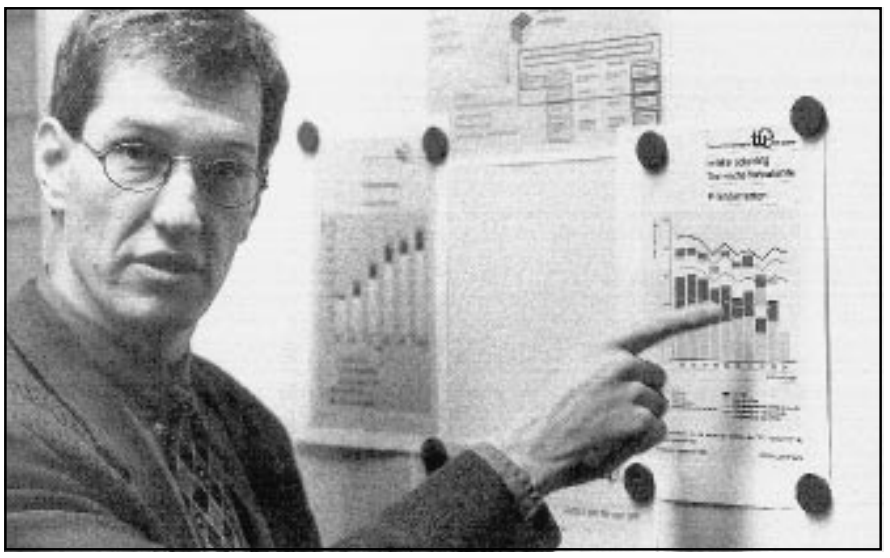

Dr.ir. Ton van Amelsfort ontwikkelde een systeem waarmee het meten en 'matchen' van TUE-gegevens snel kan plaatsvinden. Foto: Bram Saeys

In de afgelopen jaren heeft Van Amelsfort de databases duchtig bestookt met allerlei vragen. BIS is de weerslag van die ervaringen. Voor steeds terugkerende vragen is nu een set van parameters ontwikkeld, waarmee het mogelijk wordt om bij wijze van spreken binnen een dag een antwoord te geven op een vraag die betrekking heeft op bestuurlijke informatievoorziening. Er zijn een heleboel gegevens die 'gematched' kunnen worden. Wie de verhouding wil weten tussen het aantal professoren aan de TUE versus het aantal proefschriften en de totale hoeveelheid geld die daarmee gemoeid is, krijgt snel een betrouwbaar antwoord uit het systeem. 'Je zou zelfs de mate van studeerbaarheid van een studie kunnen uitdrukken in een getal, mits je het natuurlijk eens wordt over de parameters', aldus Van Amelsfort. 'De begrenzing bij het meten ligt hooguit bij de vraag wat zinnig is en wat niet.'

Komen & Gaan

Doorgroeien in een managementfunctie

Foto: Bram Saeys

Naam: Saskia Velthuizen
Studeerde hier: TEMA
Werk nu bij: ABN Amro

Ze reist heen en weer tussen Amsterdam, Maastricht en Eindhoven. Saskia Velthuizen (24) heeft een druk leven sinds ze afgestudeerd is. Saskia, die oorspronkelijk uit Leiden komt, koos na het atheneum direct voor de studierichting Techniek en Maatschappij. Ze maakt in 1990 deel uit van de eerste lichting P-studenten bij die studie. Tijdens haar opleiding organiseerde ze een studiereis naar Sevilla, was ze voorzitter van het Studentenoverleg van TEMA en secretaris van Demos.
In september van dit jaar studeerde ze af bij Unilever op het gebruik van voedingsmiddelen in huishoudens. Saskia keek hierbij naar de invloed hiervan op het milieu en die bleek erg groot te zijn. Nu doet ze echter iets heel anders. Ze is management trainee bij ABN Amro.
Vertelt: 'Ik had nooit aan werken bij een bank gedacht. Ik heb tijdens mijn studie meegedaan aan een Intermediair-competitie. Daar werd ik aangesproken door een recruiter van ABN Amro. Zo ben ik hier terecht gekomen. Ik wilde graag een baan waarbij ik analytisch kan nadenken, maar ook commercieel kan werken. De zakelijke dienstverlening trekt me wel. Als management trainee krijg je eerst drie weken opleiding in Amsterdam, waar je alles leert over bankieren in het algemeen, over de ABN Amro en over jezelf. Dan ga je stage lopen in kantoren van ABN Amro. Daar ben ik nu mee bezig in Maastricht. Per 1 januari ga ik in Amsterdam beginnen in mijn eerste officiële functie in de interne consulting. Dat houdt in dat ik onder andere advies ga geven aan de raad van bestuur. In de toekomst is het de bedoeling dat ik om de twee à drie jaar van functie wissel. Uiteindelijk wil ik het liefst in een managementfunctie doorgroeien.'
Van haar opleiding heeft Saskia vooral profijt van de analytische denkmethode die ze daar geleerd heeft. 'Daar heb je momenteel ontzettend veel aan. En je merkt dat mensen die van een gewone universiteit komen dat minder hebben.' Het werk bevalt haar ook prima: 'Het is supergaaf. Het werk is heel divers en ook de mensen staan me heel erg aan. Je wordt hier gericht opgeleid en je werkt aan je persoonlijke ontwikkeling. Je bent dus niet zomaar wat aan het studeren, maar je bent direct nuttig bezig, je doet het ergens voor.'

In de rubriek 'Komen en Gaan' interviewen Moniek Stoffele en Jannigje Gerritzen de ene week een eerstejaars student en de andere week een oud-student van de TUE. Zowel het beginnen van een studie als het starten met een loopbaan betekent dat men breekt met het oude en weer een sprong in het diepe moet wagen.

Congresbureau vormt visitekaartje TUE

De zijige glamour die weleens om congressen hangt, is bij het Congresbureau van de TUE ver te zoeken. 'We werken hier keihard', zegt drs. Carla Schreurs-van Hooijdonk, hoofd van deze organisatie. TUE-kantoortijden gelden niet voor haar of haar medewerkers. Al bijna een jaar werkt het Congresbureau bedrijfsmatig. Dit houdt in dat de helft van de salarissen zelf verdiend moet worden, evenals alle overige kosten. 'Op zich een goede zaak', vindt Schreurs, 'maar omdat we één van de eersten zijn die uurtarief moeten doorberekenen, plaatst ons dat in een onvoordelige positie.'

door Désiree Meijers

In de huidige opzet bestaat het Congresbureau viereneenhalf jaar. 'Formeel is het onze taak om iedereen die van plan is een congres of een symposium te houden, indien gewenst bij te staan bij de praktische organisatorische aspecten', aldus Schreurs. In de praktijk komt dit neer op het ondersteunen van hoogleraren en docenten, met een enkele uitzondering zoals bij het jaarcongres van het Integraal Kankercentrum Zuid-Nederland. Met de invoering van het bedrijfsmatig werken is er wel een berg administratie bijgekomen, meldt Schreurs. Rekeningen moeten voor een klant inzichtelijk worden afgewikkeld. Die extra administratieve taken zijn er mede de oorzaak van dat zij zich te weinig kan toeleggen op de acquisitie en de pr van het Congresbureau. 'Juist door hier meer werk van te maken, kunnen we werken aan onze toekomst, om concurerrend te zijn ten opzichte van andere organisatie-bureaus', aldus Scheurs.

Doorberekenen

Een extra moeilijkheid voor het Congresbureau was dat het door het project Kosten Kwaliteit Dienstverlening (KKD) werd gedwongen per direct zaken door te gaan berekenen. 'Hierdoor zijn we in de knel gekomen', meent Schreurs. Al ziet zij zeker de voordelen van het structureel werken, van intake via offerte, projectplan en afrekening. 'Wij kunnen echter niet klakkeloos omschakelen. Veel van onze projecten lopen gedurende enkele jaren. We werken nu nog zaken af die volgens oude afspraken niet doorberekend worden. Ook studieverenigingen moeten nu betalen voor onze uren. Dit is duidelijk nog niet zo'n aanvaard principe bij onze klanten en heeft in eerste instantie geresulteerd in een merkbare teruggang wat betreft het aantal activiteiten van het Congresbureau.'
Als straks alle onderdelen van de Dienst Interne Zaken, waartoe het Congresbureau behoort, structureel als facilitair bedrijf gaan werken, verwacht Schreurs dat alles vanzelfsprekender wordt. Misschien dat er dan ook meer aandacht besteed kan worden aan het begeleiden van de introductie van het bedrijfsmatig werken. 'Daar schortte het bij ons aan', vindt Schreurs. 'Wij werden plompverloren in het diepe gegooid.' Tot het nieuwe jaar bevindt het facilitair bedrijf zich nog in een overgangssituatie, waarbij die bedrijfsmatig aanpak nog niet aan de orde is. Schreurs: 'Dat plaatst het Congresbureau in een onvoordelige positie. Daarom vatten we onze ideeën hierover nu samen in een notitie voor college-secretaris ir. Harrie Roumen en onze directe baas, Cyril Quirijnen.'

Zwetscommunicatie

Bij de vorming van dat facilitair bedrijf wil Schreurs overigens graag een adviserende rol spelen. 'Omdat het Congresbureau geoefend is om in een helicopter-view eenmalige activiteiten te beoordelen. Dit is één van onze sterke punten', vindt Schreurs. 'Wij zijn in staat integraal het totale project te bekijken.' Eén facilitair bedrijf is volgens haar een goede zaak. Nog prettiger zou het zijn als alle diensten van de TUE projectmatig zouden werken. Schreurs: 'Wij merken nog te vaak dat bijvoorbeeld een stafdienst als Financiën en Administratie nauwelijks is ingesteld op eenmalige projecten, al wordt daar wel aan gewerkt.'
Een ander sterk punt van het Congresbureau is het vermogen om de totale deelnemerskant te behartigen. Al brengt dit veel werk met zich mee voor de medewerkers. Zeker sinds de plotsklapse invoering van e-mail. Vroeger bleef een aanmelding voor een congres beperkt tot het inzenden van een kaartje of een faxbericht. Met de mogelijkheden die Internet biedt, wordt er ook veel 'zwetscommunicatie' gepleegd, volgens Schreurs. Als voorbeeld noemt zij de mensen die vanuit het buitenland informeren naar de weersgesteldheid in verband met een passende garderobe. Hoe onbenullig de vragen ook zijn, toch staat Schreurs op een snel en afdoend antwoord. 'Als Congresbureau ben je voortdurend alert op je representatieve functie.' Prompte beantwoording van deze correspondentie vormt echter een grote belasting, omdat het hoofd zich moet zien te redden met slechts twee toegewijde medewerkers: Leo Balmer en Willeke van den Einde (0,4 fte). Ter ondersteuning maakt men, met uitzondering van de zomervakantie, dankbaar gebruik van stagiaires van de Hogere Hotelschool te Maastricht. Marc Fleskens is inmiddels de derde stagiair op rij. Alhoewel dit geen structureel soelaas biedt, helpt het wel. 'De stagiairs beoordelen vanwege hun opleiding de horeca-zaken goed en bovendien zijn zij goed inzetbaar voor het uitvoeren van deelonderzoeken. Bijvoorbeeld hoe het Congresbureau ingebed kan worden bij DIZ', aldus Schreurs, die zichzelf na een studie Spaans toelegde op management.

Tijdgebrek

Het Congresbureau was tot de renovatie gevestigd in het hoofdgebouw. Nu bezet men drie kantoren boven de senaatszaal, bij de activiteiten dus. 'Deze verhuizing heeft ons aan de ene kant extra ruimte verschaft. Aan de andere kant is er iets van de herkenbaarheid verloren gegaan', laat Schreurs weten. Is het Congresbureau verplicht om TUE-zalen te reserveren, of mag men ook uitwijken naar externe conferentieoorden? 'Gedwongen winkelnering is er niet aan de orde', aldus Scheurs, 'maar het is de uitdrukkelijke wens van het CvB, om met het oog op een gunstige profilering, zoveel mogelijk activiteiten op het eigen terrein te houden.'
Kan de TUE-accommodatie ten opzichte van andere gelegenheden door de beugel? 'De blauwe zaal is prachtig, maar die is ook drukbezet. Wij kampen altijd met krapte in de ruimte. Klanten laten zich in eerste instantie lokken door de zaal. Is deze bezet of wenst de oprachtgever alles onder één dak te organiseren, dus inclusief overnachting, dan kunnen wij uitwijken. Is de klant eenmaal binnen, dan moeten wij als DIZ hem een totaalproduct kunnen bieden.'
Wat de zalenallocatie betreft is het Congresbureau volgens Schreurs slechter bedeeld dan bijvoorbeeld het Congresbureau van de Vrije Universiteit te Amsterdam die het beheer van zalen in eigen hand heeft. Schreurs: 'Wij moeten het vooral van onze uren hebben.'

De voltallige bezetting van het Congresbureau: v.r.n.l. Carla Schreurs, Willeke van den Einde, Leo Balmer en stagiair Marc Fleskens. Foto: Bram Saeys

Rabobank Business Challenge 1997

door Miguel Alvares

Dit jaar wordt voor de derde keer de Rabobank Business Challenge georganiseerd. Deze Business Challenge is een wedstrijd waarbij door studenten een ondernemingsplan wordt geschreven voor een startende onderneming. Na een lokale voorronde bij de plaatselijke universiteiten volgt in Utrecht de landelijke finale. Het winnende ondernemingsplan kan rekenen op een hoofdprijs van 10.000 gulden. 'If anything can go wrong, it will.' Murphy's law. Veel mensen hebben er wel eens van gehoord en iedereen heeft het wel eens meegemaakt. Je organiseert iets dat niet mis kan gaan op één onderdeel na. En dat gaat natuurlijk prompt mis. Soms gaat het om iets simpels en kun je erom lachen, soms betreft het iets van vitaal belang.
Ondernemers kunnen zich over het algemeen niet te veel aanvaringen met Murphy's law veroorloven, zeker niet als het hen geld kost. Dit geldt nog sterker voor startende ondernemers. Dezen hebben meestal nog geen kapitaal om op terug te vallen. Dit maakt hen extra kwetsbaar. Een van de manieren om jezelf als startende ondernemer te beveiligen tegen nare ervaringen met Murphy's law is om te zorgen voor een goed ondernemingsplan. In de Rabobank Business Challenge gaat het om het schrijven van zo'n ondernemingsplan.
De Business Challenge is het initiatief van de Stichting Studenten BedrijfsContacten (SBC). Dit is een overlegorgaan waarin verschillende economische en bedrijfskundige faculteitsverenigingen zijn vertegenwoordigd. De bedoeling van de Challenge is om studenten kennis te laten maken met het schrijven van een ondernemingsplan. Het gaat met name om een onderne-mingsplan voor een startend bedrijf. Alle onderdelen waar je bij het draaien van een bedrijf rekening mee moet houden komen hierbij aan orde.

Lezingen

De Business Challenge bestaat uit twee rondes. De eerste ronde is een lokale voorronde, georganiseerd door de faculteitsvereniging van de plaatselijke economische of bedrijfskundige opleiding. In Eindhoven is dit de studievereniging Industria. Wim Rölkens zit bij de commissie die belast is met de organisatie van deze voorronde. Deze commissie zorgt voor het contact met de landelijke commissies en voor de organisatie van lezingen voor de deelnemers aan de challenge. Rölkens: 'Tussen 13 en 29 januari zal er een aantal lezingen gehouden worden over verschillende onderwerpen die met het schrijven van zo'n ondernemingsplan te maken hebben. Daarnaast worden er tijdens het schrijftraject (van 26 januari tot 4 maart) ook vragenuurtjes georganiseerd. Deze zijn niet alleen om de studenten te helpen maar ook om de vorderingen een beetje bij te houden. Vorig jaar schijnt het dat er hier en daar wat trieste plannen zijn ingeleverd.'
De Business Challenge is voor groepen van maximaal drie personen. Je mag ook in je eentje meedoen. Alhoewel eigenlijk iedereen mag meedoen, eist men dat er minimaal één bedrijfskundige in de groep zit. Rölkens: 'Er komt heel veel kijken bij het schrijven van zo'n ondernemingsplan. Veel meer dan je eerst zou denken. Voor de verschillende economische en bedrijfskundige aspecten heb je toch wel een bedrijfskundige nodig.'
Om de verschillende groepen wat op weg te helpen, krijgt iedere deelnemende groep een dictaat en handleiding over het schrijven van een businessplan. In de handleiding, uitgegeven door de Kamer van Koophandel, staat een volledig schema van alle vragen die je moet beantwoorden voor het maken van een ondernemingsplan. Wanneer die eenmaal geschreven zijn, doen de beste mee aan de lokale finale. Deze wordt op 10 april gehouden bij de Rabobank in Eindhoven. Het staat reeds vast dat ook aan deze voorronde prijzengeld is verbonden, alhoewel de hoogte daarvan nog niet vaststaat.
Zowel bij de lokale als de landelijke finale op 7 mei in Utrecht moeten de finalisten hun ondernemingsplan persoonlijk presenteren voor een deskundige jury. Uiteindelijk wordt er in de praktijk ook veel waarde gehecht aan de persoonlijkheid van de ondernemer. Hoewel het prijzengeld bij de Challenge zeker niet mis is (fl. 10.000,- en stageplaatsen, fl. 5.000,-, fl. 2.500,- voor respectievelijk eerste t/m derde plaats en fl. 1.000,- voor het origineelste plan) gaat het voornamelijk om de leerzame ervaring. Daarom probeert de commissie ervoor te zorgen dat er een studiepunt aan wordt verbonden, zoals bij andere universiteiten reeds het geval is. Dit staat aan de TUE echter nog niet vast.

Belangstellenden kunnen terecht bij Industria (paviljoen A.20) voor meer informatie. Inschrijven kan tot 17 januari, de eerste lezing start op 13 januari.

Over de toekomstplannen van het CvB

Het college van bestuur heeft in november een aantal bijeenkomsten gehouden voor de medewerkers, waarbij op een honderdtal sheets vele ideeën en stellingen over de toekomst van de TUE de revue passeerden. Cursor vroeg een aantal vooraanstaande TUE'ers om commentaar. Prof.dr.ir. Han Meijer becommentarieerde vorige week de 'onderzoeksparagraaf'. Deze week geeft prof.dr.ir. Wim van Bokhoven zijn mening over de stellingen over het onderwijs en ing. Adriaan van Mierlo spreekt zich uit over het aspect van de technische dienstverlening, iets dat ondergebracht gaat worden in een groot, op centraal niveau opererend facilitair bedrijf.

Prof.dr.ir. Wim van Bokhoven:

'Over continuing education is het CvB te optimistisch'

Het CvB heeft onlangs twee bijeenkomsten gehouden in de priorij Corsendonk met leidinggevenden aan de TUE, waarbij intensief over de ideeën van het CvB is gediscussieerd. Prof.dr.ir. Wim van Bokhoven, decaan van Elektrotechniek, schetst de sfeer tijdens deze bijeenkomsten als 'zeer positief'. Hij deelt niet alle ideeën die het CvB via de honderd sheets heeft voorgelegd, maar kritiek is er naar eigen zeggen 'hooguit op details'.

door Fred Gaasendam

Toch heeft Van Bokhoven wel een aantal behartigenswaardige opmerkingen. Zo is hij niet voetstoots bereid de redenering van het CvB te volgen dat het hoge post-propedeutische rendement een reden is voor de TUE om zich op de borst te kloppen. Ten opzichte van Delft en Twente scoort de TUE wat het post-propedeutische rendement betreft hoog, maar wat het propedeutisch rendement betreft zit men laag. Van Bokhoven bekijkt de cijfers met argusogen. 'We hanteren een zodanige selectie dat die studenten die de propedeuse halen, kennelijk goed in staat zijn het ingenieursdiploma te halen. Maar is er daardoor ook niet een aantal mensen die we ten onrechte afwijzen? Wanneer we die categorie doorlaten, stijgt het rendement van de propedeuse meer, en misschien zakt het post-propedeutisch rendement wat. Ik denk dat we daarmee toch beter af zijn dan met de huidige situatie. Bovendien: als een student zijn ingenieursdiploma niet haalt, dan heeft hij in ieder geval nog altijd zijn propedeusediploma.' Van Bokhoven vindt overigens dat het rendement van de propedeuse van Elektrotechniek erg laag ligt. De faculteit is vastbesloten daar wat aan te doen. Het idee van het college om een onderwijsservicecentrum (OSC) te stichten juicht Van Bokhoven toe. Het onderwijs in zijn faculteit zal er wel bij varen, is zijn opvatting. 'We streven naar verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs en externe support is daarbij welkom. We hebben in de afgelopen jaren te weinig gebruik gemaakt van moderne middelen. De hulpmiddelen op bijvoorbeeld audiovisueel gebied laten in onze faculteit te wensen over. We hebben intern ook niet echt de mogelijkheid om een en ander echt professioneel aan te pakken. Hulp op didactisch gebied is ook welkom. Op dat gebied hebben we toch te weinig specifieke kennis in huis. Ondersteuning op centraal niveau is wat E betreft dus welkom. Je moet natuurlijk afwachten wat er uit zo'n servicecentrum komt, maar in beginsel zien de plannen er goed uit.'

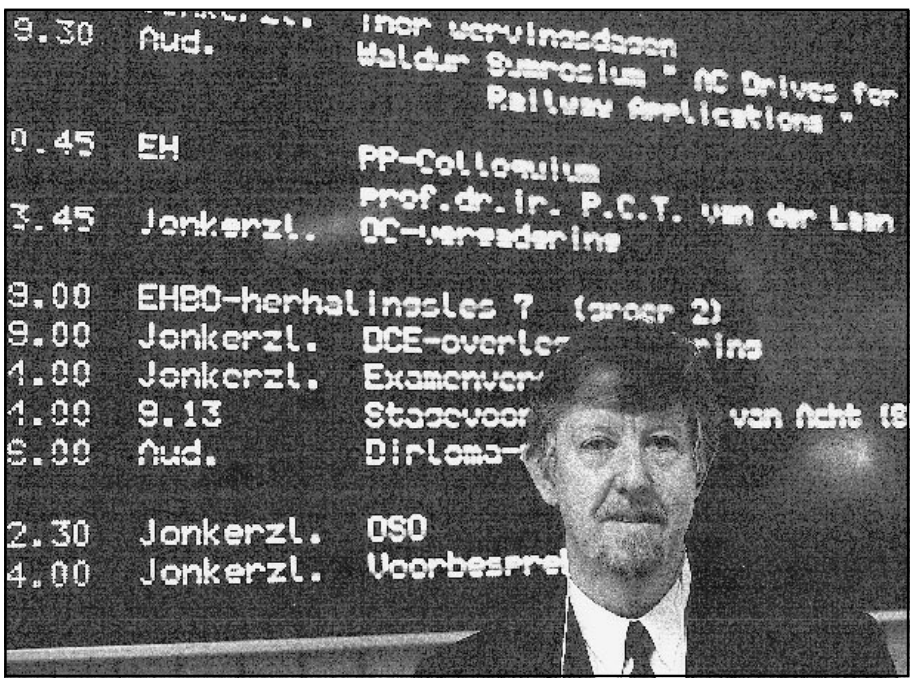

Prof.dr.ir. Wim van Bokhoven: 'De universiteit is meer dan een aantal faculteiten met een elastiekje eromheen.'
Foto: Bram Saeys

Het onderwijsservicecentrum kan ook op een andere manier bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van het onderwijs bij E. 'Verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is in bepaalde opzichten moeilijk door de faculteit zelf in te voeren. Als we nu bij wijze van spreken zouden beginnen met een briefje in de gang op te hangen waarop zou staan hoe de docenten scoren, dan zouden er direct grote problemen ontstaan. Zoiets is men hier niet gewend. Maar je moet natuurlijk wel die kant op. Een externe, onafhankelijke partij als een onderwijsservicecentrum kan dan toch heel wat makkelijker in dit opzicht constateringen doen.'

Web-pagina's

Dat het CvB een dergelijk OSC mogelijk bekostigt uit middelen die eigenlijk de faculteit toekomen, vindt Van Bokhoven niet erg. 'Als het college het niet had gedaan, hadden we toch zelf een bureau moeten inhuren en waren we het geld ook kwijt geweest.' Overigens benadrukt Van Bokhoven dat E in bepaalde opzichten altijd goed met zijn tijd is meege-

gaan. ‘We hebben een practicum dat bij nader toezien gewoon probleemgestuurd onderwijs is. We hebben het echter nooit als zodanig verkocht en het is dus nooit als zodanig opgevallen.’ En het is niet zo, zoals een sheet van het CvB suggereert, dat Elektrotechniek weinig doet aan nieuwe media en distant learning. ‘Die sheet is niet correct, maar dat komt denk ik ook omdat niet overal even goed bekend is wat Elektrotechniek precies doet aan dit soort zaken. We hebben een flinke hoeveelheid WWW-pagina’s beschikbaar met informatie over de faculteit. We zijn nu bijna klaar met de zogeheten E-encyclopedie. Dat zijn web-pagina’s voor vwo-scholieren, die we samen met de afdeling In- en Externe Betrekkingen hebben gemaakt.’
Van Bokhoven is sterk geporteerd voor cursussen aan docenten op multimediagebied. Zegt: ‘We leren allemaal om te gaan met spreadsheetpakketten, maar het zou zo mooi zijn als docenten leren zodanig om te gaan met multimediapakketten, dat ze daarmee een college kunnen maken dat op de huidige student modern overkomt.’

Waarmaken

Van Bokhoven ziet met andere woorden wat meer centrale sturing op het gebied van onderwijs wel zitten. Echter niet alleen op het gebied van onderwijs. ‘De universiteit is meer dan een aantal faculteiten met een elastiekje eromheen’, aldus Van Bokhoven, daarmee deze stelling van het CvB onderschrijvend. ‘Laat het CvB dat ook maar eens waarmaken’, voegt hij eraan toe. Naar zijn idee is het verstandig om zeker de contacten met de bestuurlijke buitenwereld niet te veel via de faculteiten te laten lopen. ‘Faculteiten zijn nog steeds wat in zichzelf gekeerd, maar het wordt wel minder’, zo is zijn observatie. ‘Maar bij faculteitsoverschrijdende zaken zijn ze snel elkaars concurrenten. De belangen op dat niveau kunnen het beste door het CvB behartigt worden.’
De ideeën die het CvB heeft op het gebied van *continuing education*, lijken Van Bokhoven wat te optimistisch. Het CvB wil kort gezegd van onderaannemer hoofdaannemer worden: in plaats van uitbesteden, zelf cursussen gaan geven. Van Bokhoven betwijfelt of de TUE op het terrein van cursussen een en ander wel kan mannen. ‘Wij werken op dit gebied samen met het Postacademisch Technisch Onderwijs; die doen uitstekend werk. De TUE krijgt daar een evenredig deel van. Ik heb in het bestuur van het PATO gezeten en heb niet de indruk dat er te veel geld aan de strijkstok blijft hangen. Het CvB schat datgene wat je moet investeren om echt winst te krijgen op dit terrein volgens mij verkeerd in. De concurrentie is gewoon moordend. De revenuen zijn mijns inziens veel lager dan het CvB verwacht. Ik zou het verstandig vinden om goed te blijven samenwerken met PATO. We hebben per slot van rekening ook contracten met deze organisatie, die moeten we nakomen. Maar ik geef het CvB graag het voordeel van de twijfel als zij denken dat continuing education op deze wijze een profijtelijke zaak wordt voor de TUE.’

Ing. Adriaan van Mierlo:

‘Ga vooral de verkokering tegen’

Een aantal van de honderd sheets van het CvB ging over de technische dienstverlening, zeg maar de laboratoria van de TUE. Deze laboratoria worden ondergebracht in een groot, op centraal niveau opererend facilitair bedrijf. In hoeverre sporen deze plannen met de belangen van de faculteiten? Cursor vroeg het aan ing. Adriaan van Mierlo, directeur beheer van Scheikundige Technologie.

door Fred Gaasendam

Ing. Adriaan van Mierlo, directeur beheer van de faculteit Scheikundige Technologie, wordt directeur van het nog op te richten facilitair bedrijf, zo fluistert men in de wandelgangen. ‘Dat heb ik ook gehoord’, zegt Van Mierlo met een ironisch lachje aan het begin van het interview, zonder evenwel het bericht te ontkennen of te bevestigen. CvB-lid ir. Joris van Bergen zei onlangs in een openbare bijeenkomst dat de directeur van het facilitair bedrijf uiteraard pas benoemd wordt wanneer er een facilitair bedrijf ís. Wat er ook verder van gezegd kan worden, zeker is dat Van Mierlo met het oog van een deskundige kan kijken naar de plannen van het CvB op het gebied van de dienstverlening. Hij is immers de motor achter de samenwerking bij de technische dienstverlening tussen vier faculteiten: Werktuigbouwkunde, Elektrotechniek, Natuurkunde en Scheikunde.

Vergezichten

Van Mierlo is niet zuinig met zijn lof over de CvB-plannen. ‘Dat we nu eindelijk eens op centraal niveau aan de slag gaan met integraal management, vind ik een verademing. Ik werk bestuurlijk inmiddels twintig jaar bij de TUE en ik heb altijd in woord en geschrift uitgedragen dat integraal management een ‘must’ is. Overigens kon integraal management alleen maar plaatsvinden en vond het ook alleen maar plaats in de faculteiten, omdat op dat niveau de gelden ‘lump sum’ binnenkwamen en de verantwoordelijkheden voor onderwijs bij de faculteit, en voor onderzoek primair zelfs bij de vakgroep, werden gelegd. Nu stelt het CvB dat integraal management, niet alleen op centraal niveau moet plaatsvinden, maar ook, weliswaar begrensd binnen door het CvB geschetste kaders, op facultair niveau, waar het de facto mijns inziens veelal reeds gebeurde. Ik kan een en ander alleen maar toejuichen.’
Van Mierlo heeft niet het idee dat er nu opeens door de plannen van het college een top-down-benadering wordt gehanteerd, waarbij de faculteiten maar te slikken hebben wat het CvB verordonneert. ‘Het is veeleer zo dat de plannen die de faculteiten vaak al hadden, nu een centraal coördinatiepunt krijgen, doordat het CvB nu eindelijk eens meer wil doen dan alleen wat zaken op centraal niveau beheren. Er komen nu alleen maar wat fantastische vergezichten bij.’

Open cultuur

Bij Scheikundige Technologie heeft Van Mierlo naar zijn eigen idee integraal management redelijk kunnen waarmaken. Juist vanwege dit streven naar integraal management is hij op centraal niveau nogal eens uitgemaakt voor ‘decentralist’; iemand die de faculteitsbelangen voor alles stelde en liet voorgaan voor het TUE-belang. Hij kan zich daarover nog wel kwaad maken, alhoewel het hem op de keper beschouwd weinig interesseert hoe men over hem denkt.
‘Ik ben voorstander van een open cultuur, draag dat ook hier bij Scheikunde uit. Ik heb geen zin om om de zaken heen te draaien. Dan kun je natuurlijk wel eens botsen met deze of gene.’ Van Mierlo vindt zichzelf volstrekt geen ‘decentralist’. ‘Bij Scheikunde krijg ik nogal eens te horen dat ik juist een centralist ben.
Maar het gaat helemaal niet om de tegenstelling centraal-decentraal, maar om de tegenstelling integraal management versus verkokering. Wanneer je probeert op facultair niveau integraal management te beoefenen, liep je in het verleden regelmatig vast wanneer er toch op centraal niveau iets geregeld moest worden. Diensten als DPZ en DFA waren nogal verkokerd. Dat lag niet zozeer aan het feit dat het CvB de zaak op zijn beloop liet. Ze moesten vaak extern het nodige werk verrichten en stuurden de diensten hooguit op beheersmatige manier aan. Daardoor werd er uiteindelijk toch slecht samengewerkt door de centrale diensten en moest je zelf een bepaalde opdracht door die diensten heen geleiden. Dat kostte erg veel tijd. Ik heb me altijd daartegen verweerd en daardoor kreeg ik de naam dat ik niets met het centrale gezag te maken wilde hebben.’
De vraag is of een probleem als verkokering opgelost wordt door een facilitair bedrijf te creëren, dat misschien wel groter is dan het oorspronkelijke Bureau van de Universiteit. Van Mierlo ziet geen probleem. ‘Je moet de accenten leggen op horizontale processen. Dat betekent dat mensen uit verschillende disciplines, hetzij personeelszaken, hetzij financiële zaken, eendrachtig samenwerken om het probleem van een klant op te lossen. Het is dus niet zo dat de klant al die afdelingen moet aflopen met zijn probleem, nee, dat wordt juist voor hem gedaan. Zo’n constructie zie ik voor me bij de ontwikkeling van het Facilitair Bedrijf. Je moet zorgen dat die horizontale processen goed lopen; de grootte van zo’n facilitair bedrijf is dan van minder belang.’

Ing. Adriaan van Mierlo: ‘Ik ben voorstander van een open cultuur.’ Foto: Bram Saeys

WENT

Een aantal faculteiten - Scheikunde, Natuurkunde, Elektrotechniek en Werktuigbouwkunde - zijn bezig geweest onder de werknaam WENT om onder andere de krachten op het gebied van technische dienstverlening te bundelen. Concreet betekende dat efficiënter werken doordat de uitwisselbaarheid van technici zou worden vergroot. De technische dienstverlening wordt nu ondergebracht bij het nieuwe Facilitair Bedrijf.
Zijn de faculteiten nu niet bang dat de greep op de technische dienstverlening hierdoor vermindert? Van Mierlo denkt van niet. Naar zijn idee is het juist een gevolg van de samenwerking van WENT. ‘Ik zal je de ontwikkeling vanuit het perspectief van Scheikunde schetsen. Oorspronkelijk hoorden de werkplaatsen bij T tot de vakgroepen, heel decentraal dus. Dat decentrale had zijn voor- en nadelen. Uit een onderzoek van KPMG bleek dat de service en kwaliteit heel goed tot uitmuntend waren, de planning liep echter van geen kanten. Met een technische dienst op facultair niveau konden we de kwaliteit en de service op een hoog niveau handhaven en de planning verbeteren. WENT was weer een stapje verder: streven naar een gemeenschappelijker technische dienst op bovenfacultair niveau, uitgaande van dezelfde doelstellingen, met als niet onbelangrijk effect dat we de bezuinigingen van de laatste jaren het hoofd konden bieden. De stap om binnen de TUE te komen tot een gemeenschappelijke technische dienst voor alle faculteiten, waarin de CTD is geïntegreerd, is dan niet groot meer. De technische dienstverlening blijft gewoon van en voor de faculteiten. Als directeur beheer van Scheikunde zal ik mij daarvoor zeker hard maken.’

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster

PP-fase 4.2	vr 1+2	0P271 TM114	wordt vr 2+3 TM114
W/WMT 2.2	vr 1+2	4A550 RCk1	wordt RCk1+RCk2
WMT 2.2	vr 3+4	4A570 RC017	wordt WH308

Extra tentamen Milieukunde (6S000)
Zie onder de faculteit Scheikundige Technologie

CTT-cursussen
Het Centrum voor Taal en Techniek organiseert de volgende cursussen:
- Vergader- en discussietechniek (OT302). Docent: drs. P. Uit den Boogaart. Start: maandag 6 januari, 13.30-15.15 uur of 15.30-17.15 uur, TEMA 0.12.
- Doelgericht Spreken (0T102). Docent: drs. A. Vervoorn. Start: vrijdag 10 januari, 12.45-13.45 uur, TEMA 0.12.
- Italiaans II (OT461). Docent: drs. P. Uit den Boogaart. Start: vrijdag 10 januari, 8.45-10.30 uur, pav. NP 29.

Inschrijven kan tot 20 december bij het secretariaat van het Centrum voor Taal en Techniek, TEMA 0.21.

Keuzevak/lezingencyclus Industrieel Ontwerpen (4L110)
Zie onder de faculteit Werktuigbouwkunde

SSE en SSHE dicht tussen kerst en nieuwjaar
Het bureau van de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven (SSE) en de Stichting Studentenhuisvesting Eindhoven (SSHE) zijn tussen kerst en nieuwjaar gesloten. Dit betekent dat ook het kamerbureau en de mensa, beide gevestigd in de Bunker, van 25 december t/m 1 januari 1997 niet geopend zijn.

BOUWKUNDE

Tussencolloquium
- Resianne Dekker ('De symbiose van de ruimtelijke ordening; integraal ketenbeheer en industriële ecologie') woensdag 8 januari, 11.00 uur, HG 4.95.

Eindcolloquium
- Johan van der Rijt ('Op de golven van muziek; ontwerp voor een kunstuitleen en muziekschool op voormalig golfslagbad-terrein te Helmond') vrijdag 20 december, 11.00 uur, Sky-bar.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Afsluitend examen van de faculteit E
De eerstvolgende Afsluitende-examenvergadering Elektrotechniek/Informatietechniek wordt gehouden op 13 februari 1997. De diploma-uitreiking vindt ook op die dag plaats in de blauwe zaal van het auditorium om 16.00 uur. De aanmelding voor het Afsluitend-examen sluit op 5 februari. Aanmeldingsformulier inleveren bij de faculteitsstudentenadministratie! De examenkandidaat moet op die dag aan alle examenverplichtingen hebben voldaan. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor het videopracticum is 30 januari. De uiterste datum voor het houden van de vereiste stagevoordracht is 5 februari. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor de afstudeervoordracht is 30 januari vóór 12.00 uur. De uiterste datum voor het houden van een afstudeervoordracht is 6 februari.

Stagevoordrachten
- A.C.P. de Klerk ('The functional electrical stimulator') vrijdag 20 december, 14.00 uur, Eeg 2.21.
- M.W.C.M. Coenen ('DE laser-meetopstelling automatiseren') dinsdag 7 januari, 11.00 uur, EH 8.29.

PP-Colloquium Elektrotechniek
Verzorgd door de vakgroep Telecommunicatietechnologie en Elektromagnetisme.
- ir. M. Creusen en prof.dr.-ing. L. Kaufmann ('Meebouwen aan de elektronische snelweg') woensdag 15 januari, 10.45 uur, Collegezaal EH.

Samenvatting:
De huidige ontwikkelingen in telecommunicatie kunnen niet voortgezet worden als basiscomponenten, de bouwstenen, niet mee revolutioneren. Laserdiodes, fotodetectoren maar ook hoge snelheids microelektronica bouwstenen als HFET's, HBT's, DBRT's dienen dus continu verbeterd en liefst geïntegreerd te worden. Naast het ontwerpen en fabriceren van halfgeleider bouwstenen is een andere kernactiviteit van de groep het modelleren en karakteriseren van bouwstenen. Ook worden mogelijkheden voor (bedrijfs-)stages en het in- of extern afstuderen bij Elektronische Bouwstenen besproken. Daarnaast komen SOCRATES/ERASMUS-beurzen aan bod.

Bibliotheekpracticum (5J053)
In het lentetrimester 1997 worden er bibliotheekpractica verzorgd voor ouderejaars studenten. Zij dienen op het moment dat het practicum plaatsvindt, in het bezit te zijn van een goedgekeurde afstudeer- of stage-opdracht waarbij een substantieel literatuuronderzoek wordt verwacht. Het practicum loopt parallel met het literatuuronderzoek verbonden aan afstudeer- c.q. stagewerk. Het practicum bestaat uit instructie gevolgd door het literatuuronderzoek en gestructureerde verslaglegging daarvan. Inschrijven: aan de balie van de faculteitsbibliotheek E. Plaatsing in een gewenste periode is slechts mogelijk door tijdig in te schrijven. Per practicumsessie is er plaats voor max. dertien deelnemers. De instructies vinden plaats in instructiezaal HG 0.16, om 13.30 uur op maandag 24 maart, 14 april, 12 mei en 16 juni.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Extra tentamen Milieukunde (6S000)
Vanwege de tegenvallende resultaten van het derde trimester en van de interim zal er een extra hertentamen Milieukunde plaatsvinden. Dit zal geschieden in week 6 van dit trimester en wel op vrijdag 24 januari, om 14.00 uur. Inschrijven dient te gebeuren via de CSA en is mogelijk t/m vrijdag 17 januari, echter na 20 december alleen nog via briefjes.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Theorie van microscopisch wanordelijke media (3N220)
Dit keuzevak wordt in het tweede trimester gegeven, vrijdags van 10.45-12.15 uur in N-laag, zaal Na.2.49. Docent: prof.dr. M. Michels. Aantekeningen over de collegestof worden tijdens het college uitgereikt. Tentaminering is mondeling.

Geofysische Stromingsleer (3T250)
Dit college is zojuist in blokvorm gegeven en vervalt derhalve in het derde trimester. Dit vak zal pas weer in het derde trimester van het collegejaar 1997/98 worden gegeven. Studenten die dit vak toch willen doen (via dictaat- en literatuurstudie) wordt verzocht contact op te nemen met een van de docenten: dr. H. Clercx, W&S 1.45, tst. 2680, en prof.dr.ir. G. van Heijst, W&S 1.42, tst. 2722.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Onderwijsadministratie
Deze is vanaf 23 december tot 6 januari 1997 gesloten.

Systemen van personeelmanagement (1J010)
De literatuur voor dit vak dat woensdag 29 januari begint, bestaat uit: 'The psychology of personnel selection', D. Cooper & I. Robertson, Routledge 1995; 'Increasing productivity through performance appraisal', G.P. Latham & K.N. Wexley, Addison Wesley 1994.

Business Challenge
Van januari tot maart vindt de Business Challenge weer plaats. Deze landelijke competitie bestaat uit het schrijven van een ondernemingsplan. Studenten die interesse hebben, kunnen bij Industria terecht voor verdere informatie.

Practicum CAD-CAM (1K242)
Studenten die het college Bewerkingstechnologie (1K240) volgen, wordt er op gewezen dat deelname aan het hierbij horende CAD-CAM-practicum (1K242) verplicht is. Het practicum wordt uitgevoerd in groepen van 16 personen. Inschrijven kan tot uiterlijk 24 december. Het rooster en de inschrijflijsten hangen op het mededelingenbord bij het secretariaat van de vakgroep FT (pav. C1). Inlichtingen: ing. B. Kooyman, pav. C7, tst. 2311.

TECHNIEK & MAATSCHAPPIJ

Tussenvoordracht
- Xander Naaijen ('Onveiligheidsgevoelens bij het gebruik van metrostation Dijkzigt') vrijdag 20 december, 13.30 uur, TEMA 0.16.

Afstudeervoordracht
- Retze Faber ('Koffie eenvoudig uit de automaat; naar een gebruikersvriendelijker bedieningspaneel voor de Design Line van Maas') vrijdag 20 december, 11.00 uur, DG 0.04.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Afstudeercolloquia
- M.A. vd Wolfert ('Radiale lipafdichtingen: metingen van tangentiële vervorming en filmdikte') vrijdag 20 december, 9.30 uur, WH 4.14.
- J.C. Barel ('Ontwerp, bouw en test van een hete windtunnel ter bestudering van grenslaagtransitie') vrijdag 20 december, 10.30 uur, WL 1.44.

Lezing Industrieel Ontwerpen (4L110)
Vrijdag 20 december wordt in het kader van het college Industrieel Ontwerpen een gastcollege gehouden over Computer Aided Styling Design (CASD). Het college zal worden gegeven door ir. B. van Lotringen van Volvo Design Centre Europe in auditoriumzaal 11. Hij zal ingaan op het gebruik van computer ondersteund styling ontwerp voor Volvo personenwagens. Ook toehoorders zijn welkom. Inlichtingen: secretariaat van prof. Kriens, WH 4.133, of op de Simon-kamer.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Logisch programmeren (2L330)
Dit wordt dit jaar getentamineerd met een schriftelijk tentamen èn twee opdrachten (dus met een opdracht zoals vermeld in de Studiegids). Het tentamen is op 12 maart, van 9.00-12.00 uur en de herkansing op 2 mei van 14.00-17.00 uur.

Van Abbemuseum brengt de tentoonstelling 'ID'

Identiteit is op vele manieren in te vullen

In een donkere ruimte staart een aantal enorme ogen de bezoeker aan, variërend van twintig centimeter tot een halve meter doorsnee. De ogen, het ene verbaasd, het andere rood doorlopen of blauwig en angstig opengesperd, knallen de ruimte in. Vanwaar die angst, die ontzetting? Bieden de bijbehorende geluiden nog enige uitkomst? Het is slecht verstaanbaar en het klinkt hol en blikkerig. Maar wie goed kijkt, ziet wat de ogen zien: ze kijken tv, naar Amerikaanse series om precies te zijn. Voor de Amerikaanse kunstenaar Tony Oursler fungeert tv mede om iemands leven en identiteit te vormen. De installatie is te zien in het Van Abbemuseum op de tentoonstelling 'ID'.

door Gerard Verhoogt

Het Van Abbe organiseert zelden groepstentoonstellingen. Enerzijds omdat het geen traditie is, anderzijds omdat de gekozen werken meestal moeilijk in één thema kunnen worden ondergebracht. Toch is er nu 'ID', met negen jonge kunstenaars rond het thema identiteit. Dit thema koos het Van Abbe na gesprekken met deze nieuwe generatie kunstenaars, die dit thema allemaal behandelen, vaak met video en tv als middel. Zoveel kunstenaars, zoveel aspecten van identiteit: de invloed van anderen; seksualiteit; fantasieën en geheimen als het meest individuele kenmerk; identiteit als leidraad voor wie je je herinnert. Maar ook afgeleid: wat kun je indirect van een ander te weten komen?
Dat laatste probeerde de Engelse kunstenares Georgina Starr met 'Getting to know you' ('93), het meest speelse deel van 'ID'. Ze liet de dromen van de haar onbekende Gerard Richter interpreteren, ze gebruikte tarotkaarten, een deskundige analyseerde zijn (en haar) handpalm en ook een grafoloog bekeek beider handschriften. Alle resultaten en analyses legde ze vast op video, foto of in geschriften, en het resultaat bleek verrassend goed overeen te komen met Richter's karakter. Ook te zien zijn haar strips in Beavis- en Butheadstijl over onderwerpen als 'Wat fantaseer je allemaal als er een engerd achter je in de bioscoop zit?'. Haar strip 'Oh Daniel' beschrijft vier kanten van één persoonlijkheid, van Ginger Daniel (de middelbare scholier) tot Daniel Pussy. Deze perverseling lokt Starr in zijn huis, bindt haar op een stoel vast en begint met haar kat te rotzooien. Als hij dreigend op haar afkomt, fantaseert ze een oplossing: met een vliegtuig vlucht ze het raam uit. Aansluitend op het laatste plaatje vliegt ze in een duidelijk getructe video boven de straten van Londen in een speelgoedvliegtuigje, begeleid door een vrolijk muziekje.

Namen

Maar hoe goed kun je iemand überhaupt leren kennen? Bij binnenkomst van het museum staan eindeloze rijen met namen op de muren. Het zijn allemaal bekenden van de Schotse kunstenaar Douglas Gordon (winnaar van de prestigieuze Turner Prize). In een aparte zaal labelt hij ze: 'Those who I like to know'; 'Those I cannot know'; 'Those I will never know'; 'Those I have forgotten and will never remember'.
De Finse Eija-Liisa Ahtila maakte een drieluik waarin een aantal meiden op video vertelt over hun eerste seksuele ervaringen. Ze doen dat om en om en allemaal erg clean. Terwijl de één vertelt, lijken de anderen nauwelijks geïnteresseerd in die intimiteiten. Maar er zit nog iets scheef, want het is net of ze verhalen van oudere vrouwen vertellen. Daardoor is het voor de kijker onduidelijk wie nu wiens verhaal vertelt. Identiteit lijkt een puzzel, waarbij zelfs iets teers als de eerste sekservaring willekeurig en inwisselbaar is.
Vanessa Beecroft stelt het verschil in gedrag tussen individu en massa aan de kaak: waarin verschillen mensen van elkaar, zeker met de huidige modetrends. Haar performances (en de video's en foto's daarvan) worden bevolkt door hetzelfde type vrouwen met dezelfde kleren en pruiken en met dezelfde lichaamsbouw.
Dit en nog meer is tot 9 februari te zien in het Van Abbemuseum aan de Vonderweg, tegenover het PSV-Stadion.

Mondriaan

Tot die tijd is ook nog 'Travaux Publics' te zien. Galerie Peninsula uit Eindhoven wilde graag een boekwerk van een aantal taalkunstenaars uitgeven. Na een gesprek met het Van Abbe besloot men om de werken in het groot uit te voeren in de stad.
Op muren, ramen, billboards, bussen en op diverse gebouwen hangen zeventien teksten van kunstenaars als Hamish Fulton, Lawrence Weiner en Richard Long. Zo besloot Joseph Kosuth een tekst van Mondriaan te laten uitvoeren bij het station: 'Conventie, een soort herinnering, is het grootste beletsel om te genieten van kunst'. Om over na te denken.

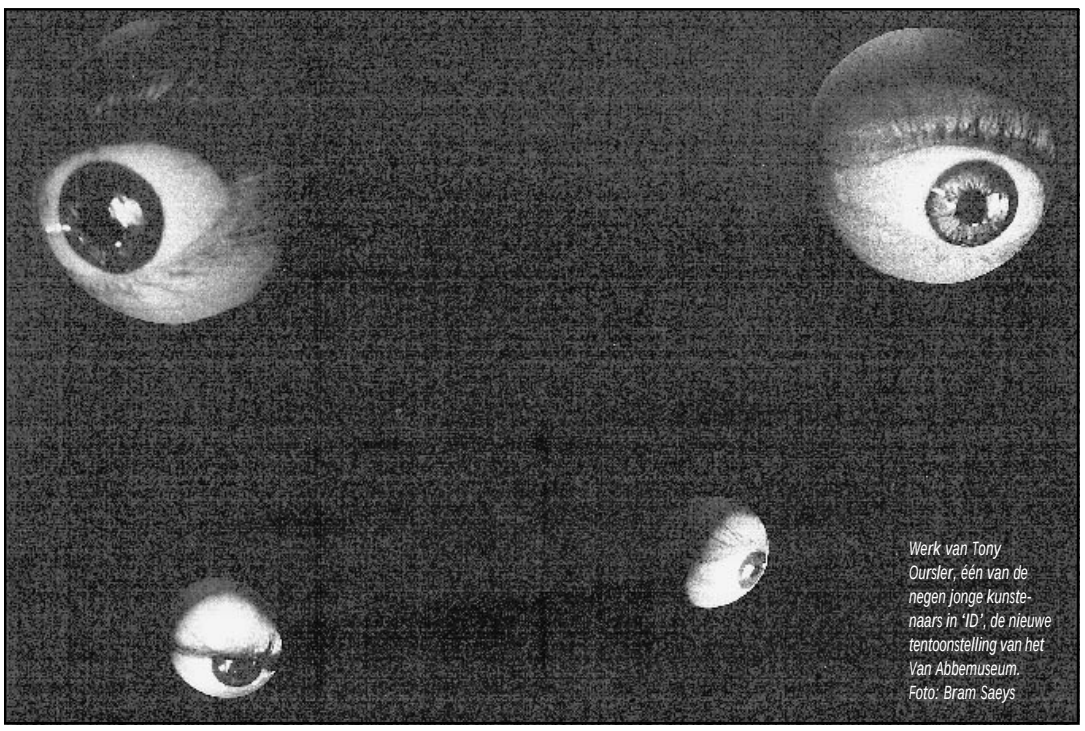

Werk van Tony Oursler, één van de negen jonge kunstenaars in 'ID', de nieuwe tentoonstelling van het Van Abbemuseum. Foto: Bram Saeys

Klassieke meesterwerken met Nicholson en De Niro

door Gerard Verhoogt

'She's my daughter ànd my sister', is de wanhopige sleutelzin uit de film 'Chinatown'. In deze klassieker ('74) van regisseur Roman Polanski moet de eigenwijze detective J.J. Gittes (type Raymond Chandler, rol van Jack Nicholson) de verdwijning zien op te lossen van de directeur van het waterleidingbedrijf. De opdrachtgeefster is echter niet wie ze zegt te zijn. Als de echte directeursvrouw, femme fatale Faye Dunaway, op de proppen komt, is het duidelijk dat Gittes zijn neus in een wespennest stopt. Maar hij gaat door, ook als de opdracht geannuleerd wordt, ook als hem letterlijk duidelijk wordt gemaakt dat hij zijn neus niet in andermans zaken moet steken. Voor het Gittes en de kijker duidelijk is waar het allemaal om gaat, voltrekt zich een ingenieus en spannend plot. Mooi camerawerk en prachtige rollen van Nicholson, Dunaway, John Huston en Polanski zelf. 'Chinatown' is één van Polanski's meesterwerken (kreeg een Oscar voor het scenario) naast eerdere films als 'Repulsion' en 'Rosemary's Baby'. Op maandag 30 december te zien bij Plaza Futura in de reeks '100 jaar film'.
Op 6 januari volgt 'Mean Streets' ('73), de eerste samenwerking tussen acteur Robert de Niro en regisseur Martin Scorsese. Hun tweede film 'Taxidriver' was goed voor een Gouden Palm in Cannes voor de beste regie èn hoofdrol. Later volgden van beiden nog films als 'Raging Bull', 'Cape Fear' en recent nog 'Casino'. 'Mean Streets' speelt zich af in Little Italy, het Italiaanse deel van New York waar Scorsese zelf woonde. Een piepjonge Harvey Keitel is Charlie, een kruimeldief en niet goed genoeg voor het echte mafiawerk. Met zijn vrienden hangt hij veel rond in Tony's Bar, die Charlie eens hoopt over te nemen van zijn oom. Alles mislukt door de (te) snel aangebrande Johnny Boy (De Niro). Scorsese baarde meteen opzien door de regie en zijn - toen al - verbluffende filmtechnische capaciteiten.

Jazz was, jazz is, jazz blijft

De eerste twee collegeweken van het nieuwe jaar zullen volledig in het teken staan van de jazz. SG wijdt dan namelijk een curriculum aan deze muziekstroming, waarin onder andere Jules Deelder, Hans Dulfer, Jeroen van Vliet en The Ex acte de présence zullen geven. Maar er kan ook zelf gespeeld worden, in een workshop onder leiding van niemand minder dan de broers Jacques en Bert Palinckx.

door Huibert Spoorenberg

Charlie Parker, Chet Baker, Hank Mobley, Dodo Marmorosa, Sonny Rollins en meer obscuur werk, dat teruggrijpt tot diep in de jaren twintig: een greep uit de favorieten van schrijver, dichter, drummer maar bovenal jazzliefhebber Jules Deelder. Muziek van na 1963 interesseert me niet, ik heb voor de rest van mijn leven genoeg aan jazz, is zijn devies. Op dinsdag 7 januari opent Deelder het curriculum 'Jazz verlegt grenzen', door een aantal zelfmeegebrachte platen te draaien en te becommentariëren. Een week later zal jazz-goeroe Hans Dulfer in een interview zijn visie op de toekomst van de jazz uiteenzetten. Verder zal er gedurende deze weken natuurlijk van een heleboel live-muziek te genieten zijn. Optreden zullen onder meer pianist Jeroen van Vliet (9 januari) en de latin-jazz formatie Nueva Manteca (15 januari). Anarchopunkgroep The Ex zal het curriculum op donderdag 16 januari met hun unieke combinatie van jazz en punk spectaculair afsluiten.
Op woensdag 8 januari kan er zelf gemusiceerd worden onder leiding van de gebroeders Palinckx, zelf duivelskunstenaars waar het om de geïmproviseerde muziek gaat. Voor hen kan àlles muziek opleveren. Voortdurend leggen ze verbanden tussen klanken, die al of niet met muzikale bedoelingen zijn voortgebracht. Dat kan dus de combinatie opleveren van cafémuziek met een espresso-apparaat. De workshop die gitarist Jacques en bassist Bert voor SG op poten zetten zal een even onvoorspelbaar karakter hebben. De bedoeling ervan is in ieder geval om je wegwijs te maken in de geïmproviseerde muziek. Het maakt daarvoor niets uit van welk muzikaal niveau je bent. Zelfs als je helemaal niets speelt, maar wel klanken kan voortbrengen, kun je je aanmelden. Er is echter nog een zeer beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Inlichtingen: SG, auditorium 2.15b, tst. 2013.

Zie pagina 12 voor de Cultuur Agenda

AGENDA

Studium Generale

Donderdag 19 december

Open Podium Klassiek met TUE-student en pianotalent Leonard van Lier, begeleid door studenten symfonie-orkest Ananta van de KUB; gitarist Eric Meijer en het duo van A tot Z. Va. 20.00 uur, blauwe zaal, auditorium.

Maandag 6 januari

Zie pagina 2 voor SG-Aktueel

Dinsdag 7 januari

Spraakwaterval Jules Deelder is naast nachtburgemeester een doorgewinterde jazzfanaat.
Hij draagt zijn fanatisme meeslepend uit door favoriete jazzplaten te draaien en toe te lichten. Het is de opening van het curriculum 'Jazz verlegt grenzen'; va. 12.45 uur, blauwe zaal, auditorium.

Woensdag 8 januari

Workshop voor TUE-studenten en -medewerkers olv. gitarist Jacques en bassist Bert Palinckx. Om 11.45 uur in de blauwe zaal, auditorium.

Donderdag 9 januari

Pianist Jeroen van Vliet improviseert met klassieke, impressionistische of vroeg 20ste eeuwse klanken; va. 12.45 uur, blauwe zaal, auditorium.

In de reeks Britse Cinema draait 'Shallow Grave' van regisseur Danny Bowle; 20.00 uur, blauwe zaal, auditorium.

Uit in de stad

Donderdag 19 december

Filmkomedie 'A couch in New York' (Chantal Akerman) draait de hele week in Plaza Futura.

't Muztheater speelt 'M/V'; Conny Jansen danst 'Welk een eer voor het vaderland te mogen sterven'.
Ze zijn te zien in de Stadsschouwburg.

Victoria speelt 'Al te luide eenzaamheid'; Plaza.

Zondag 22 december

Herdenkingsprogramma voor Godfried Bomans bij Kraaij & Balder; Strijpsestraat 79.

Muzikantenvereniging Paraplu presenteert de cd '10 jaar Plu' en het programma 'Plu onder de kerstboom'; Grand Café Berlage.

Kaffee de Groot presenteert de Eindhovense klezmergroep Simits.

Café Wilhelmina: 'The gangsters of fun' spelen groove and soul.

Maandag 23 december

100 jaar film/Plaza: 'El spiritu della colomena' van de Spaanse regisseur Victor Erice.

Dinsdag 24 december

Soul, funk, jazzdance van Hips; De Vooruitgang, met zangeres Simone Roerade (ex-Loïs Lane en -Candy Dulfer).

Muzikale 'Reis om de Wereld in 80 dagen' gaat naar Duitsland.
Bij Kraaij & Balder (Strijpsestraat 79) brengt actrice en zangeres Fieke Broekhuizen liederen van Brecht en Weil.

Woensdag 25 december

International Kerstwintercircus, Stadsschouwburg; t/m 1 januari.

Donderdag 26 december

Optreden van Mip Faz, Engels/Nederlands duo, met R&B, R&R. Winnaar van de Battle of the Bands bij Kaffee de Groot.

Vrijdag 27 december

Concert Effenaar: Spacerock extravaganza met 7Zuma7, Beaver & Bellybutton Starfish.

Zondag 29 december

Concert van Metal Molly en Johan, beiden uit België.

Kaffee de Groot presenteert 'Piece of cake'. Twee broers uit Indonesië spelen sfeermuziek van James Taylor, Crosby, Stills & Nash, Cat Stevens.

Café Wilhelmina: Vegas/Nevada & The Fairlanes: R&B.

Maandag 30 december

100 jaar film/Plaza: 'Chinatown' van Polanski.

Donderdag 2 januari

Try-out van de musical 'De Man van La Mancha' door de jongeren van St. Theaterplan; Stadsschouwburg.
Morgen première dan tot 14 januari.

Zondag 5 januari

Scapino danst 'Strawinsky'; Stadsschouwburg.

Filmmarathon Effenaar rond de sombere maar mooie Russische regisseur Alexandr Sokoerov.

Maandag 6 januari

Pianist Jasper van het Hof en tenorsaxofonist Dick de Graaf spelen in jazzcafé Wilhelmina.

100 jaar film/Plaza: eerste Scorsese-De Niro film: 'Mean Streets'.

Tentoonstellingen

Tot 21 december

Archiprix-tentoonstelling en Cast Mobiel van Bert Dirrix in de Bruine Heer.

Tot 12 januari

Dierengedichten en -tekeningen van taalmeester Kees Stip; hal auditorium.

Tot 19 januari

Ex-librissen van graficus Lou Strik bij de bouwkundebieb, en schetsexcursie; beiden van de KSA, vloer 4, HG.

Tot 9 februari

Nieuwe expositie van het Van Abbemuseum: 'ID' mmv Tony Oursler, Georgina Starr en Douglas Gordon. In de stad: Travaux Publics.

'Não é picante, doce, bom porto'

De langste nacht van het jaar en het langstdurende diner liggen niet zover uit elkaar. Eind december is bij uitstek de tijd van het uitgebreid tafelen. En zo'n culinair samenzijn sluit je niet af met een kwak vanillevla of chocoladepudding. Daar hoort wat verfijnders bij. Een kaasplankje, misschien een after-diner-sigaar, en er bestaat een drank die uitstekend past bij zo'n ambiance. Sterker nog, het is er speciaal voor uitgevonden. Het gaat hier om 'the Englishman's wine', of de *Vinho do Oporto*, oftewel de port. Het Testlab besloot haar laatste editie aan deze Portugese lekkernij te wijden.

door Maurice Schaeken

Het lijkt een misplaatste grap: wijnbouw aan de ruige oevers van de Portugese rivier de Douro. De steile hellingen van leisteen en graniet laten zich immers slechts met de grootst mogelijke inspanning rijp voor beplanting maken. En ook het klimaat werkt niet mee: snijdende winterkou en helse zomers. Toch gaat de geschiedenis van de wijn in dit ruige gebied terug tot de Romeinse tijd. Als excuus geldt dat de wijnstok misschien wel de enige cultuurplant is die zich niet door deze omstandigheden laat afschrikken. De wortels boren zich vanaf de geblakerde terrassen soms vele tientallen meters het graniet in op zoek naar water. En de druif beschermd zichzelf tegen uitdroging door het ontwikkelen van een dikke schil. Natuurlijk hangt er aan deze werkwijze wel een prijskaartje: het gezwoeg van de wijnboeren en het gezucht van de consument. De wijn laat zich namelijk erg slecht drinken.

Het lelijke eendje onder de wijnen groeide echter uit tot een prachtige zwaan: de port. Er komt echter wel het nodige kunst- en vliegwerk aan te pas. 'Normale' wijn is niets anders dan gefermenteerd druivensap. Gist zet de suikers, afkomstig uit de druiven, om in alcohol. Dit proces stopt als alle suikers op zijn. Of, bij hele zoete druiven, als het alcohol-percentage zo hoog oploopt dat de gistcellen sneuvelen. Dit gebeurt bij ongeveer vijftien procent. Port maak je door tijdens het fermentatieproces een flinke scheut wijnalcohol (*aguardente*) toe te voegen. De gistcellen sneuvelen en het fermentatieproces stopt. Er blijft daardoor veel natuurlijk druivensuiker over. Resultaat: een zoete, stevige wijn met ongeveer twintig procent alcohol.

Merk	Prijs	Waardering (schaal: 1-6)
Conqueror, Albert Heijn	fl 9,95	4,7
Sandeman	fl. 14,95	4,0
Barros-Almeida, Hema	fl. 9,50	3,4
Porto Baron's Ruby, Aldi	fl. 6,69	3,2
Delaforce	fl. 15,95	2,9
Kopke	fl. 15,95	2,8

Componeren

De wijnboeren, *quintas*, vervoeren de nog jonge wijn naar het plaatsje Vila Nova de Gaia. Dit ligt onder de rook van de grote stad Oporto, de naamgever van deze wijnsoort. Daar bevinden zich al eeuwenlang de porthuizen, de *lodges*. Hier wordt de port 'gecomponeerd'. De *blenders* mixen net zo lang totdat de karakteristieke smaak van dat huis ontstaat. Zij gebruiken daarvoor de productie van verschillende wijnboeren en van verschillende jaargangen. Dit vereist heel wat kennis, maar ook het nodige geluk. Want op mysterieuze wijze laten de druivensappen van sommige wijnboeren zich niet mengen. Er ontstaat dan een vieze drab in plaats van een helderrode, zoete wijn.

Port rijpt na op fust. Afhankelijk van de duur verkleurt de wijn van helderrood naar roodbruin. Een *ruby* wordt gebotteld na drie jaar, een *tawny* brengt minimaal zes jaar in een vat door. Goede en slechte oogstjaren hebben door het *blenden* nauwelijks invloed op de smaak. Jaargangen staan daarom ook niet op het etiquette vermeld. Als uitzondering geldt de *vintage*; een port samengesteld uit de oogst van één uitzonderlijk goed jaar.
De aanduiding *quinta port* slaat op een *vintage* van één wijngaard.
Port herbergt dus een mengsel van vele soorten druiven, afkomstig van verscheidene wijngaarden en uit verschillende jaargangen. De *blenders* van een *lodge* zijn hoofdverantwoordelijk voor de smaak, zij proberen de variatie van de natuur zoveel mogelijk buiten spel te zetten. Deze wijn doet het erg goed in de landen rond de Noordzee. Groot-Brittannië en de Benelux slaan ongeveer de helft van de productie achterover.

Lid van het testpanel nipt van de port.
Foto: Bram Saeys

Het testteam trok zich terug in het laboratorium, samen met zes flessen rode Ruby. Bovendien nodigden we Jorge, een Portugese expert, uit. De inkopers vergaarden hun selectie bij drie erkende wijnsupermarkten: Albert Heijn, Hema en Aldi. Bovendien stonden enkele erkende wijnhuizen op de wijnkaart.
Wijnhuis Kopke profileert zich als 'oldest port shipper'. Dit huis vestigde zich al in 1638 in Portugal. Toch slaagden ze er niet in om in die tijd een lekkere Ruby te mengen. Het testteam zette deze port onderaan de ranglijst. 'Wrang', 'Zure nasmaak'. Ook de Portugese expert sluit zich hierbij aan, getuige zijn 'pouco gosto'.
Voor Delaforce geldt hetzelfde: ook een lange geschiedenis (gevestigd 1868) en ook niet in de smaak vallend: 'Mijn tong prikkelt onprettig', 'Ruikt naar medicijn'. Porthuis blijkt dus niet synoniem met lekkere port, echter wel met hoge prijs. Deze hekkesluiters uit het smaakklassement voeren het kostenklassement met kop en schouders aan (fl. 15,95).
De Aldi levert de goedkoopste port; fl. 6,69 voor driekwart liter. De smaak laat ook hier te wensen over. 'Te bitter', 'Goor'. De Barros-Almeida heeft het testteam van de schappen van de Hema geplukt. Deze doet het iets beter, en eindigt uiteindelijk op de derde plek. De smaak slaat echter iets te veel door naar de zoete kant. 'Niet uitgesproken', 'Goedkope zoete smaak'. Of treffender: 'Um bom porto, não muito doce.' Je hebt per slot van rekening niet voor niets een expert in huis gehaald.
Op de tweede plek eindigt Sandeman. Dit blijkt er eentje voor de liefhebber: tweederde van het testteam prijst hem de hemel in: 'Prettig tintelend', 'Heerlijk, rond', 'Klasse'. Eenderde van de portnippers vindt het nog te vies om er saus mee te maken. Jorge, de Portugese proever, bevindt zich overduidelijk in dit kamp getuige zijn 'uma grande merda'.
Bovenaan eindigt de Conqueror, het huismerk van de Albert Heijn. Het doet zijn naam eer aan, het veroverde de harten en smaakpapillen van de meeste testers. Zij zetten hem bijna allemaal op de bovenste plek: 'Não é picante, doce, bom porto', en 'Fijne geur', 'Ik proef fruit'.
Concluderend stelt het testteam dat merk noch prijs garanties bieden voor een goede port. De gevestigde porthuizen moeten qua smaak hun meerdere erkennen in het huismerk van Appie, hoewel ze qua prijs de rest ver achter zich laten. Sandeman kan in de waardering nog het beste meekomen met deze grootgrutter.

Promovendus vat skeletspieren in wiskundig model

Ir. Jos Vankan verdedigt vrijdag 20 december zijn promotieonderzoek naar de doorbloeding van het skeletspierweefsel. Zijn proefschrift kwam tot stand in een samenwerkingsverband tussen de faculteit Werktuigbouwkunde en de faculteit Gezondheidswetenschappen van Universiteit Maastricht. Skeletspieren zijn maar zelden onderwerp van wetenschappelijke studie, meer aandacht gaat bijvoorbeeld uit naar de hartspier. De voornaamste reden voor deze geringere belangstelling is een kwestie van geld. Vankan vindt dit niet terecht. 'Skeletspierweefsel vertegenwoordigt veertig procent van het lichaamsgewicht en vervult vitale functies. Bovendien is het grotendeels verantwoordelijk voor het metabolisme en onderhevig aan grote belastingen en ziektes, zoals decubitus en diabetes.'

door Désiree Meijers

Jos Vankan studeerde Werktuigbouwkunde. Zijn afstudeeropdracht behelsde een deel van het promotieonderzoek van dr.ir. Bert Verbeek naar het dynamisch gedrag van een vliegtuiglandingsgestel. Meewerken aan dat onderzoek vond hij zo interessant, dat voor hem vaststond dat ook hij de research in wilde, waarbij hij wel van omgeving wilde veranderen. Zijn afstudeerhoogleraar prof.dr.ir. Dick van Campen, verwees hem door naar prof.dr.ir. Jan Janssen, die betrokken is bij de samenwerking met de vakgroep Bewegingswetenschappen van de faculteit Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Maastricht. Er lagen op dat moment twee aio-onderzoeksvoorstellen. Het ene zou gaan over een kniegewricht en het andere over de doorbloeding van de skeletspieren. Omdat er nog weinig onderzoek gedaan werd naar skeletspieren, in tegenstelling tot het kniegewricht, koos Vankan voor de laatste optie. Hij voerde zijn onderzoek uit in Maastricht. Die multidisciplinaire omgeving waarin medici, technici, biologen en fysiologen samenwerken, vond hij erg leerzaam. Maar ook de bijzondere eigenschappen van het te onderzoeken materiaal waren voor hem een aparte ervaring. 'Fenomenen als contractie en doorbloeding vind je in technische materialen niet.'

Slimme materialen

Zijn promotieopdracht was om een wiskundig model te ontwikkelen van het mechanisch gedrag van het spierweefsel en de bloedstroming. Vankan ontwikkelde een eindig elementenmodel, waarin vaste stof en een reeks van vloeistoffen als componenten zijn opgenomen, waarbij de vloeistoffen het bloed representeren.
Het doel van zijn onderzoek is om meer begrip te krijgen van het materiaal op zich. Om, als er complicaties zijn, medisch te kunnen ingrijpen. Daarnaast maakt het begrip van biologisch weefsel - dat vaak slimme eigenschappen heeft - het mogelijk dat later naar technische toepassingen te vertalen. Zo zouden bijvoorbeeld de bevindingen aan tussenwervelschijven toegepast kunnen worden in schokbrekers van auto's.
Vankan kon bij zijn onderzoek gebruikmaken van de studie die dr.ir. Jacques Huyghe tien jaar geleden bij de TUE/UT deed naar de doorbloeding van het hart. Vankan reviseerde en veralgemeniseerde de theorie en ontwikkelde een nieuwe eindige-elementenformulering. Spierweefsel is te modelleren als een continuüm, ofwel aaneengesloten materiaal. Om de vervorming van een spier ten gevolge van mechanische belasting of contractie te kunnen uitrekenen, is het nodig om het geheel in kleine stukjes te verdelen tot een eindige-elementenmodel. Voor het opstellen van zijn model kon Vankan niet putten uit de bestaande literatuur. Er zijn wel continuümstheorieën voor poreuze media, waarin relaties tussen vloeistofdruk en vloeistofstroming worden beschreven. Deze bestaande theorieën zijn echter niet toereikend voor de beschrijving van het sterk vertakte vaatbed, dat bovendien een scheiding tussen bloed en weefsel door de elastische vaatwanden bevat.

Poreus medium

In zijn dissertatie geeft Vankan een beschrijving van het mechanisch gedrag van doorbloed spierweefsel, afgeleid uit de continuümstheorie van onmengbare mengsels. Het eindige elementenmodel van dit doorbloed spierweefsel kan gebruikt worden voor een beter begrip van de mechanische interactie tussen weefsel en bloed in gecompliceerde belastingssituaties.
De moeilijkheid bij zijn onderzoek zat hem vooral in de complexiteit van de opbouw van de extreem vertakte vaatboom en de chemische processen die in het weefsel plaatsvinden. Vankan: 'De spier wordt beschreven als een vervormende, poreuze vaste stof. De poriën stellen de bloedvaten voor die gevuld zijn met bloed dat in ieder stukje spierweefsel in allerlei verschillende toestanden (druk en snelheid) voorkomt.'
Daarbij komt nog, dat de bloedvaten meevervormen met het spierweefsel en ten gevolge van hun elastische eigenschappen van diameter veranderen door drukveranderingen in bloed en weefsel.
Dankzij de proeven die promovendus drs. René van Donkelaar in Maastricht doet met kuitspieren van ratten, leerde Vankan hoeveel bloed er door een spier gaat. Van Donkelaar op zijn beurt profiteert van het model van Vankan, doordat het hem inzicht verschaft in wat er in een spier gebeurt bij contractie. Met behulp van de huidige technieken is dit namelijk zeer moeilijk meetbaar, volgens Vankan.

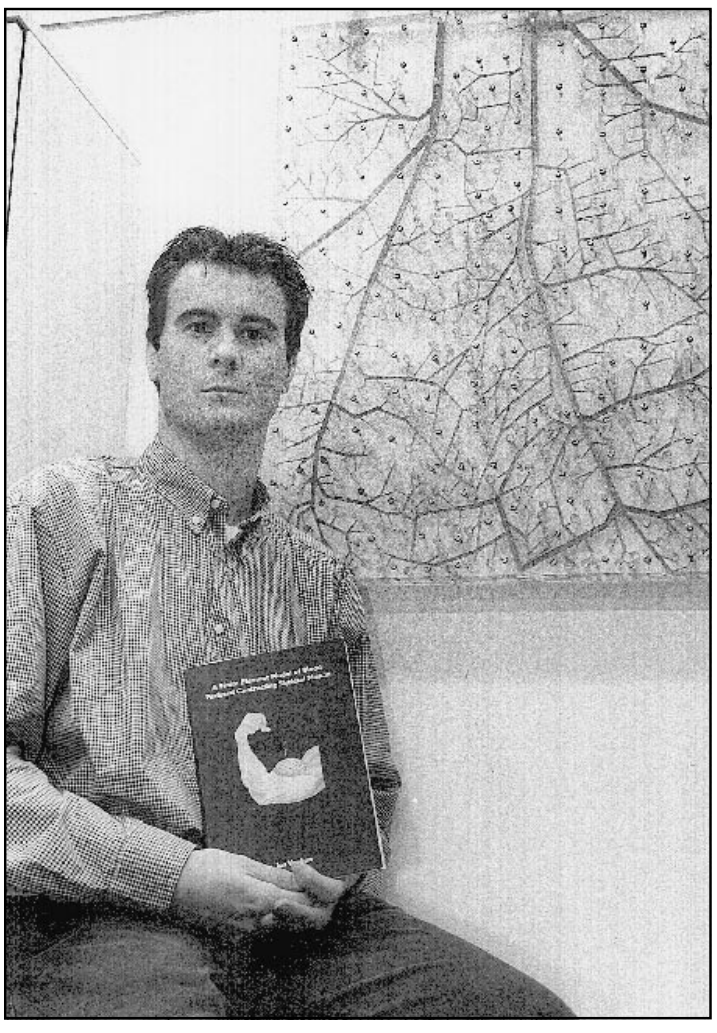

Promovendus Jos Vankan met op de achtergrond een perspex-model van het vatenstelsel van de balzakspier van een rat. Foto: John Claessens

Verificatie

Er wordt weinig onderzoek gedaan naar het mechanische gedrag van skeletspieren, zeker in het buitenland. Als er al sporadisch modellen werden gemaakt, zijn deze meestal van Nederlands fabrikaat. Deze matige belangstelling voor skeletspieren is volgens Vankan toe te schrijven aan het feit dat er voor hartspieronderzoek veel meer geld beschikbaar is. Als er iets aan je hart mankeert, is dit levensbedreigend, dit in tegenstelling tot een aandoening aan bijvoorbeeld een kuitspier of biceps. Maar als de bloedcirculatie stagneert, kan dit vervelende gevolgen hebben. Zo vinden decubitus, ofwel doorligwonden, en het compartiment-syndroom onder andere hun oorzaak in een slechte doorbloeding. Met het oog op het comfort voor de patiënt, maar ook met het oog op verbetering van bijvoorbeeld kostbare anti-doorligbedden voorzien van een zandmatras, is Vankan's model in de toekomst wellicht bruikbaar. Ook is het toepasbaar op de hartspier. Een beter begrip van contractie en doorbloeding van de skeletspier biedt ook voor bijvoorbeeld topsporters mogelijkheden om hun prestaties te verbeteren.
Voor commerciële toepassingen is zijn model echter nog niet voldoende uitgewerkt. 'We hebben in dit nieuwe model gebruik gemaakt van een aantal aannames. Nu moet er nog gewerkt worden aan de verdere verificatie ervan. Ook verdient de bepaling van de vele invoerparameters van het model zoals de geometrie en materiaaleigenschappen nadere aandacht', aldus Vankan.

Komend jaar gaat Heerlenaar Vankan zich als post-doc bij de Universiteit Utrecht verdiepen in de oceaancirculatie. Zijn opdracht is om met numerieke simulaties uit te rekenen wat er over lange tijd, soms wel duizend jaar, in de oceaan gebeurt. Zijn aandacht zal hierbij vooral uitgaan naar de variabiliteit van de circulatie.

Studiebegeleiding universiteiten loopt achter

door Hanne Obbink HOP

De studiebegeleiding is in het hoger beroepsonderwijs beter geregeld dan aan de universiteiten. Er zijn meer begeleiders per student, die daarom ook meer studenten vaker te spreken krijgen. Aan de universiteiten is de begeleiding zo weinig intensief dat goede studieadviezen niet mogelijk zijn.
In het hbo is een verhouding van één studiebegeleider per vijftig studenten heel gewoon: zeventig procent van de studiebegeleiders heeft met vijftig studenten of minder te maken. Aan de universiteiten kent slechts dertig procent van de begeleiders deze luxe. Eenderde van hen moet zelfs voor meer dan tweehonderd studenten zorgen. Deze cijfers komen uit een onderzoek in opdracht van het Landelijk Dienstverlenend Centrum voor Studie- en Beroepskeuzevoorlichting, het LDC.
Wellicht geven deze cijfers een wat vertekend beeld. Aan hogescholen zijn het vooral mentoren die met de studiebegeleiding belast zijn. Dat zijn docenten die voor een deel van hun tijd zijn vrijgesteld, en daar zijn er uiteraard meer van dan van de studieadviseurs die aan de universiteiten zorgen voor studiebegeleiding. Het gevolg van deze andere opzet is wel dat in het hbo tweederde van de begeleiders tijd zegt te vinden om alle eerstejaars te spreken, tegen krap dertig procent aan de universiteiten. Meer dan de helft van de begeleiders in het hbo voert drie of vier gesprekken per eerstejaars student, terwijl het aan de universiteiten doorgaans bij één of twee gesprekken blijft.
Het LDC-onderzoek is bedoeld als bijdrage aan de discussie over het studieadvies. Universiteiten en hogescholen zijn verplicht elke student aan het eind van zijn eerste jaar een advies te geven. Aan de hogescholen is dat advies meestal bindend, aan de universiteiten meestal niet. Het LDC gaat ervan uit dat een studieadvies - bindend of niet - alleen gegeven kan worden als de de studiebegeleiding deugt. Aan de universiteiten is het zo ver nog lang niet. 'Daar is de intensiteit van de begeleiding zo laag', zegt onderzoeker J. Oolders, 'dat een goed gefundeerd studieadvies mij onmogelijk lijkt.' De onderzoekers halen hun gegevens uit een enquête onder 77 studiebegeleiders en 1280 studenten, verspreid over vijftig opleidingen. Het verslag werd vorige week aan minister Ritzen aangeboden tijdens een symposium in Den Haag over het bindend studieadvies. Ook hij legde er de nadruk op dat studieadviezen ingebed moeten zijn in goede studiebegeleiding.

Agressors hebben geen toekomst meer

'Een wereld zonder oorlog, zonder prikkeldraad en kwaad. Aan hen die vrede wil. Glorie glorie hallelujah.....' Deze regels zijn afkomstig uit een christelijk lied met de titel 'Aandacht voor de ander'. Een mooi streven zo net voor de feestdagen. Een tijd waarin iedereen wel enigszins bezwangerd raakt door nobele gedachten. De tekst is al vrij oud, maar de wereld zonder oorlog, prikkeldraad en kwaad laat nog op zich wachten. Tot nu toe heeft niemand een werkende formule voor vrede op aarde gevonden. Filosoof Hans Theo Frenkel denkt echter dat hij daar verandering in kan brengen.

door Miguel Alvares

Frenkel was afgelopen dinsdag gastspreker bij een bijeenkomst van het Vredescentum van de TUE. Het Vredescentrum verzorgt aan de TUE onder andere keuzecolleges over techniek, vrede en veiligheid. Voor een select gezelschap gaf Frenkel een verklaring van de filosofie achter zijn spel 'Metapontum'. 'Een Model van Hemelse Vrede op Aarde', zo luidt de beschrijving in de brochure die door Frenkel wordt meegegeven aan zijn ontwerp. Metapontum betekent brug naar gene zijde. Het spel heeft qua uiterlijk iets weg van het schaakspel, alleen is volgens Frenkel de filosofie erachter compleet anders.

Het spel bestaat uit zeshoekige cellen - de vorm van een honingraat - en is acht bij acht cellen groot. Het is het makkelijkst te vergelijken met een schaakbord waarvan het bord negentig graden is omgedraaid waardoor de stukken fout zijn geplaatst. Doel is nu om de stukken weer op hun juiste beginposities te krijgen via de normale schaakproblemen.

Frenkel: 'Toen ik het idee voor het eerst kreeg heb ik het probleem aan een aantal schakers voorgelegd. Het slaan van stukken werd vervangen door het omwisselen van desbetreffende stukken. Het bleek onmogelijk om met normale schaakregels de stukken weer op hun juiste plaats te krijgen. Toen kreeg ik het idee voor een honingraat. Door de zeshoekige velden hebben de stukken meer bewegingsvrijheid.'

Hans Theo Frenkel legt de regels van zijn spel uit. Foto: Michael Broekmeulen

Edelschaak

Volgens Frenkel is Metapontum uiteindelijk alleen maar uit te voeren als de twee spelers elkaar gaan helpen. Zegt: 'Metapontum kent geen winnaar, alleen maar twee winnaars of twee verliezers. Mensen die competatief tegenover elkaar staan komen er namelijk niet uit.' Hierin zou volgens Frenkel de kracht van het spel liggen. De analogie met de echte Wereld is zijns inziens duidelijk. 'Kijk maar naar de Joden en de Arabieren. Zolang er één partij in het voordeel is zal de strijd doorgaan. Alleen in het geval van een foto-finish, twee winnaars (net als bij Metapontum) zal er echte vrede komen.'

Frenkel was blij dat hij de kans kreeg om aan de TUE zijn creatie te demonstreren. Volgens hem hebben universiteiten in het verleden de 'brains' geleverd voor het oorlogsgebeuren en zij moeten dan ook de 'brains' leveren om dat weer ongedaan te maken. Zijn 'edelschaak' zou het gewezen middel zijn om mensen samenwerking bij te brengen, broodnodig voor de vrede op aarde. Want, zegt hij: 'Agressors hebben geen toekomst meer op deze aardbol.'

De filosofie achter het spel is goed bedoeld. Bij het leggen van verbanden met de realiteit verliest Frenkel echter enkele belangrijke factoren uit het oog. Zo begint zijn spel op basis van gelijkwaardigheid (iedere speler evenveel stukken). In de echte wereld is deze gelijkwaardigheid helaas ver te zoeken. 'Wij zijn allemaal goed christen, tenminste, de meesten van ons', aldus Frenkel. 'Wij moeten gewoon allemaal bereid zijn wat op te geven.'

Tja, als we de mensheid dat konden wijsmaken, hadden we geen spel nodig om ons te leren hoe we aan vrede op aarde moeten komen.

Sport kort

Uitslagen

Attila wint weer

Zaterdag speelde Attila 1 tegen Mares uit Maarheeze. Attila nam al snel een voorsprong die alleen maar groter werd. De eindstand 12-5.

Gelijkspel Oktopus 2

Oktopus 2 speelde dit weekend uit tegen de koploper Bedo. Oktopus begon goed maar helaas werden er in de tweede helft teveel fouten gemaakt. In de laatste minuut benutte Bedo een onterecht gegeven penalty, waardoor gelijk werd gespeeld.

Pusphaira 1 verliest nipt

Pusphaira 1 heeft afgelopen zondag een nipte nederlaag geleden tegen DOS Leende 1. DOS Leende kwam verdiend op 0-2. Een kwartier voor tijd maakte Roel Verbrugge er 1-2 van, maar Pusphaira was niet bij machte een gelijkspel af te dwingen.

De overige uitslagen:

Pusphaira 2 - WVVZ 6	5-2
Pusphaira 3 - 't Groenewoud 3	3-4
Pusphaira 4 - Best Vooruit 12	4-2

Lippits wint op ONEK

De roeiers leggen zich momenteel toe op het 'ergometeren'. Op deze roeimachine worden zelfs kampioenschappen gehouden, zoals afgelopen zaterdag in Amsterdam. Studentenroeiclub Nereus organiseerde voor de achtste keer de Open Nederlandse Ergometer Kampioenschappen (ONEK). Voor Thêta kwamen 28 roeiers uit. In het Senioren-A-veld won de Delftenaar Merlin Vervoorn in een tijd van 5'53'', de Thêtaan Gerard Egelmeers behaalde een gedeelde vijfde plaats in 6'00''. Dirk Lippits kwam opnieuw tot winst. Ditmaal trok hij zich met een tijd van 6'01'' tot winnaar in het Senioren-B-veld (t/m 21 jaar). De verrassing kwam van eerstejaars roeier Martijn Vastenburg. Hij presteerde het om met 6'31'' zich naar een derde plek in het lichte Senioren-B-veld te werken. Hiermee versloeg hij met één seconde verschil Laurens van Graafeiland.

Vertigo behoudt toppositie

Vertigo heeft na twee competitiedagen en zeven wedstrijden twaalf punten. Vanwege blessures gingen tegen het Tilburgse team punten verloren. Na die partij hervond Vertigo zichzelf echter, en won de volgende drie wedstrijden. Aan het kampioenschap denkt men nog niet, anders dreigt onderschatting.

Agenda

December

23 Voorronden NSK Korfbal, Eindhoven

Januari

18 Totelos KNVB-toernooi, Eindhoven

Dienst Personeel en Organisatie

Collectieve Ziektekostenverzekering

Onlangs heeft de Bestuurscommissie Collectieve Ziektekostenverzekering de jaarlijkse onderhandelingen met VGZ inzake het collectief contract afgesloten. Gelet op de financiële resultaten van het collectief en de kostenontwikkeling in de gezondheidszorg werd overeenstemming bereikt over de volgende aanpassingen in premie en pakket voor 1997:

1. Aanpassing premie instapverzekering 1997
Ondanks de kostenontwikkeling in de gezondheidszorg en de overheveling van kortdurende thuiszorg uit de AWBZ naar de particuliere polis kan de premiestijging voor 1997 beperkt blijven tot 1 procent. Daarnaast zullen, uit concurrentie-overwegingen, de collectieve premies van de verzekering met huisarts voor de leeftijdscategorieën tot 40 jaar zodanig worden verlaagd, dat een voordeel ontstaat ten opzichte van de individuele ambtenarenverzekering. Voor de verzekering zonder huisarts en de leeftijdscategorieën van 40 jaar en ouder bestond dit voordeel al en blijft ook bestaan na de premieaanpassing van 1 procent.

2. Aanpassing premie Standaardpakketpolis 65+
De premie voor de Standaardpakketpolis 65+ wordt jaarlijks wettelijk vastgesteld en bedraagt voor 1997 fl. 206,75 per persoon per maand. Collectief verzekerde 65-plussers gaan voor deze verzekering fl. 199,68 (was fl. 177,28) per persoon per maand betalen, zodat zij op de wettelijke premie nog een voordeel van fl. 7,09 per maand genieten (is ± 3,5%). Overigens ontvangt deze categorie verzekerden vanaf 1995 een compensatie voor de stijging van de premie van de wettelijke Standaardpakketpolis via een tegemoetkoming in het individuele AOW-pensioen.

3. Pakketwijziging per 1 januari 1997
Zoals reeds aangegeven wordt de kortdurende thuiszorg uit de AWBZ overgeheveld naar de particuliere polis. VGZ zal verzekerden berichten over de inhoud van deze regeling.
In de Standaardpakketpolis (65+ en studenten) komt te vervallen de nu van toepassing zijnde eigen bijdrage voor poliklinische specialistenhulp van fl. 150,-/ 300,- op jaarbasis. In plaats daarvan wordt een eigen risico op het gehele verstrekkingenpakket ingevoerd van fl. 100,- per volwassene, respectievelijk fl. 200,- per gezin op jaarbasis.

4. Wettelijke bijdragen
Door het optrekken van de ziekenfondsgrens voor 1997 naar fl. 35.300,-, (was fl. 31.450,-) zal een grote groep 65-plussers van de Standaardpakketpolis overgaan naar een ziekenfondsverzekering. Als gevolg hiervan zullen de wettelijke bijdragen, die particulier verzekerden naast de verzekeringspremiepremie verschuldigd zijn, worden verhoogd en voor 1997 als volgt bedragen:
- verzekerden tot 20 jaar: fl. 19,95 p.mnd. (was fl. 17,65)
- verzekerden van 20 tot 65 jaar: fl. 39,90 p.mnd. (was fl. 35,30)
- verzekerden vanaf 65 jaar: fl. 31,92 p.mnd. (was fl. 28,24)

5. Aanvullende verzekeringen
De vergoeding voor een kunstgebit in de aanvullende verzekeringen is fors verhoogd.
In de Beperkte Aanvullende Verzekering wordt de vergoeding voor een prothese: 50 procent tot een maximum van fl. 700,-; de premie is en blijft fl. 5,- per maand. In de Uitgebreide Aanvullende Verzekering wordt de vergoeding voor een prothese: 100 procent tot een maximum van fl. 1058,-; de premie wordt verhoogd van fl. 14,50 naar fl. 15,- per maand.
Als gevolg van het toenemende beroep op de verzekering Luxe Tandheelkunde (kronen en bruggen) wordt de premie van dit pakket verhoogd naar fl. 9,- per maand (was fl. 7,50).

Een volledig overzicht van de premies zoals die per 1 januari 1997 zijn vastgesteld, is te verkrijgen bij Theo van Oostrum, DPO, BG 1.14.
Mogelijk heeft de VGZ u al een nieuwe polis toegezonden, anders zal dat binnenkort gebeuren.

Salarisbetalingen '97

Op de vermelde data worden de betaaltapes voor de betaling van de ambtenarensalarissen 1997 aan de betaalinstanties afgeleverd. De data mogen niet worden aangemerkt als de betaaldata van de salarissen; afhankelijk van de betaalinstantie waarbij de werknemer zijn salarisrekening heeft, wordt het salaris één tot drie dagen later bijgeschreven.

21 januari
21 februari
24 maart
23 april
22 mei (+VT)*
23 juni (+ZK-reg.)**
24 juli
22 augustus
23 september
23 oktober
21 november
19 december (+ZK-reg.)**

* VT = vakantie-toelage
** ZK-reg.=interimregeling ziektekosten

Schuimbekken

‘SANDER!! Telefoon!!’ Een zacht gekreun kwam van de zolderkamer ten teken dat Sander Tanja’s gebrul gehoord had. ‘Het is je moeder’, schreeuwde Tanja ter waarschuwing nog even in het trappengat. Ze liep de badkamer op en griste wat kleren van de waslijn. Iemand had na haar de was gedaan en haar spullen op de lijn aan de kant geschoven. Haar goede bloezen waren dus flink gekreukt opgedroogd. ‘Klootzakken’, mompelde ze binnensmonds naar haar mannelijke huisgenoten. Met haar handen vol schone was liep ze de trap af naar haar kamer. Daar luisterde ze eerst even in de telefoonhoorn of Sander al had opgenomen. ‘Nee mam, ik kan echt niet komen. Het is een virusje denk ik’, hoorde ze Sander nog net zeggen. Glimlachend legde ze de telefoon neer en liep richting kelder. Daar moest nog ergens een werkende strijkbout liggen. Onderweg kwam ze Kees tegen. ‘Oh Kees, als je straks inkopen gaat doen, kan je dan een half brood voor me meenemen. Ik heb niks meer voor morgenvroeg. En neem voor Sander maar een netje sinaasappels mee, want die is weer eens ziek.’ ‘Ja, ja, dat kennen we’, zei Kees, terwijl hij deed alsof hij een borreltje achteroversloeg. ‘Alhoewel, het zou best kunnen. Het heerst gruwelijk op dit moment. Mijn halve roeiploeg ligt ook al te snotteren.’

Op weg naar de Aldi zag Kees Bart lopen. ‘Fiets gejat jongen?’, zei Kees, terwijl hij in zijn remmen kneep. ‘Nee uitgeleend aan de Slak, goddomme’, antwoordde Bart. ‘Ik ga nu naar de Schuimkraag om te kijken of hij daar zit. En ik voel me ook al hondsberoerd, goddomme.’ ‘Ja, het heerst’, wist Kees, ‘Sander heeft het ook al. Moe, koppijn, verkouden, zoiets.’ ‘Moet hij maar oppassen dat hij geen Pfeiffer krijgt’, antwoordde Bart. ‘Ik ken er een stel die dat hebben.’

De Slak bevond zich inderdaad in de Schuimkraag. Maar ook hij had zijn dag niet. ‘s Middags was hij uitgekankerd door een begeleider omdat hij zijn practicum niet had voorbereid. Daarna kwam Bart de Schuimkraag binnenlopen met een zeurverhaal over niet teruggebrachte fietsen en over ziektekiemen en wat meer. En toen begon de Snor als klap op de vuurpijl nog eens te zieken over een openstaande drankrekening. Hè gelukkig. Daar kwam Tanja binnenlopen. Het zonnetje in het leven van de geplaagde student. ‘Hé meisje!’, lalde de Slak ter begroeting, ‘vertel eens iets leuks om me wat op te vrolijken.’ Tanja haalde haar schouders op. ‘Sorry Slak, er schiet me niks te binnen. Ja alleen, dat Sander ziek is, maar daar word je vast ook niet vrolijk van.’ Langzaam begonnen er flarden van het gesprek met Bart het benevelde brein van de Slak binnen te dringen. ‘Weet je het nog niet dan?’, vroeg de Slak. ‘Sander heeft Pfeiffer. Die kan de rest van het trimester wel vergeten. Lullig hè’. Tanja keek hem met grote ogen aan. En dan te bedenken dat ze Sander vanochtend bijna had uitgelachen. Ze kreeg meteen medelijden. Ze wist de Slak te overtuigen dat ze direct op ziekenbezoek moesten. Gelukkig was het koopavond en konden ze dus nog een mooi fruitmandje maken voordat ze naar huize de Schuimsmarcheerders gingen. Voorzichtig klopte Tanja op de deur van Sander’s kamer. ‘Sandertje, ben je wakker?’ ‘Ja, natuurlijk’, klonk het van de zolder. Behoedzaam liepen de Slak en Tanja met hun grote fruitmand de kamer op. Daar troffen ze een verblufte Sander in blakende gezondheid op de bank aan. ‘Eeh, ben je niet ziek dan?’, vroeg de Slak verbaasd. ‘Ziek? Nee natuurlijk niet! Maar trouwens goed dat je er bent Slak, want ik wilde je nog wat vragen. Heb jij misschien nog een goede virusscanner?’

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursiefjes moeten donderdag voor 15.00 uur bij Cursor (HG 1.19) worden aangeleverd met directe betaling. Een advertentie van maximaal 25 woorden kost fl. 5,-, waarbij één woord vet gedrukt wordt. Advertenties met een commerciële waarde boven fl. 15.000,- worden geweigerd.

Aangeboden

2 deskjet cartridges zwart voor HP500-series (51626a) of HP600-series (51629a), incl. WP 6.1 cd-rom voor fl. 95,-; 1 deskjet cartridge kleur voor HP500-series (51625a) of HP600-series (51649a), incl. CorelDraw cd-rom voor fl. 49,-; Printer Station OfficeData DeskOrganiser fl. 49,50; muismat (Tweety/Roadrunner/Daffy Duck) fl. 12,50; polssteun (idem) fl. 15,-; muismat + polssteun fl. 25,-. Natuurlijk bij het **Reduktieburo**.

Bij het **Reduktieburo**: Rolling Stones - Circus; CD fl. 30,- / video fl. 32,-; Jiskefet - Doos vol Lullo’s (video) fl. 31,-; Bush - Razorblade, Suitcase fl. 28,-; Prince - Emancipation fl. 46,-; RB-CD-bon vanaf fl. 10,-.

Gebruikte meubels, huishoudelijke artikelen, elektrische artikelen, curiosa. Iedere zaterdag 10.30-14.00 uur. Stichting Stedenkontakt Eindhoven-Bialystok, Vijfkamplaan 6 (Woensel), Catherinastraat 10 (Centrum). Eigen parkeergelegenheid!

Nieuwe rugzakken, lichtgewicht, 65 liter nu fl. 80,-; mummy slaapzakken, nieuw, nu fl. 30,-; 3 pers.tenten, lichtgewicht vanaf fl. 90,-; bedjes van 8 ons nu fl. 35,-. Tel. 077-3519642.

Tv-reparaties, wel goed, niet duur. Bij zelf brengen en halen geen voorrijkosten. Tel. 2430696, ook voor inruil-tv’s vanaf fl. 75,- en tv-onderdelen.

Gevraagd

ESMG Quadrivium zoekt nog **strijkers**. Speel jij (alt)viool, cello of contrabas en heb je zin om met andere studenten te musiceren, bel dan 2538796 (Hilde van Oirschot) of 2432808.

Glazenophaler voor oud op nieuw in café op Stratumseind (fl. 17,50 p.u.). Tel. 2433953 (Jeroen).

Cd-rom speler, tel. 2114326 (Mick).

Emeritus hoogleraar zoekt student die (uiteraard tegen betaling) wil helpen bij het uitzoeken en inpakken van papieren en boeken. Tel. 2521394.

Strijkers gezocht. Speel jij (alt)viool, cello of contrabas en heb je zin om samen met andere enthousiaste muzikanten te spelen, bel dan 2538796 (Hilde van Oirschot) of 2432808.

Zin om een bedrijf met 140 man te besturen? Wordt **bestuurslid** in Het Studentencafé! Bel 2443808 en vraag naar Valerie, of kom even langs.

Kamers

Kamer te huur, 12 m², voor **meisje,** periode: jan t/m maart. Prijs in overleg. Bel voor afspraak: 2122579.

Belgische student zoekt kamer voor periode februari-mei ’97 (ivm stage). Tel. 0032-36669215.

Twaio (zeg maar 7e jaars) zoekt kamer (>16 m²) in **bezadigd studentenhuis,** want housen trekt opa niet meer. Prijs tot fl. 500,- geen probleem. Tel. 074-2436257 of 053-2894012 (Jasper).

Voor niet-rokende student(e) **gestoffeerde kamer** (6 x 3,5). Tv-aansluiting, cv, warm/koud stromend water, geen kookgelegenheid. Fl. 300,- mnd. Tel. 2113186, bgg 2428964.

Bedrijfskundestudente zoekt kamer/etage in Eindhoven miv jan/feb ’97. Bel 010-4526403 (Miranda).

Kamer gezocht in Eindhoven van jan t/m juni ’97, kamerhuur max fl. 400,-. Tel. 023-5336191 of 055-5414187 (Robert).

Anders

Het **LAC** wenst alle afstudeerders en aio’s veel sollicitatieplezier en succes in 1997!

Geef jezelf voor de Kerst een **StIK-cursus** cadeau. Vijf avonden training in communicatieve vaardigheden. Aanmelden; StIK-kamer in de middagpauze HG 0.01.

Leidinggeven, Presentatietechnieken, Conflicthantering, Effectief communiceren, Vergadertechnieken. De **Stik-cursussen** zijn er nog steeds! Geef je snel op, want vol=vol, StIK-kamer HG 0.01.

Nieuwe ronde nieuwe kansen, de **StIK-cursussen** komen er weer aan! Informatie op de StIK-kamer, HG 0.01, of bel tst. 2785.

Afstudeercolloquium J.C. Barel (‘Ontwerp, bouw en test van een hete windtunnel ter bestudering van grenslaagtransitie’) vrijdag 20 december, 10.30 uur, W-laag 1.44.

VBOK helpt, bij ongewenste zwangerschap, na een abortus of miskraam. Bel de hulplijn 06-0730, dag en nacht.

Het **Loopbaan Advies Centrum** wenst alle afstudeerders en aio’s veel succes met solliciteren in 1997!

1 op Tien gaat al op maandagavond 23 december kerstdineren. Ga je voor je gezelligheid mee? Schrijf je dan in tijdens de lunchpauze op maandag in HG 1.27.

Ben je afgestudeerd, of studeer je binnenkort af en heb je plannen om in het **buitenland** verder te studeren? Haal dan de folder van de VSB, BG 3.38.

Nog geen 27, afgestudeerd, maar niet ‘uitgestudeerd’. Met een VSB-beurs kan je je **blik verbreden** en je studie verdiepen. Meer informatie: BG 3.38.

Oké, ga maar naar de VSB voor een studie in Taipeh. Informatie: BG 3.38.

Skiën en snowboarden met **Sportura** va. fl. 299,- incl. bus, appartement, skipas en eten. Bel voor gratis folder 2571748.

AOR-events. Donderdag 19 december, laatste AOR-donderdag in 1996.

Comercieel

Wassalon de Wasbeer: dagelijks van 8.30 - 22.00 uur. Voor het zelf wassen en drogen van al uw was. Voorbeeld 6 kg was, incl waspoeder voor fl. 7,50 (klaar in 30 minuten). Drogen: fl. 1,- per 10 min. (droog in 20 min.). Ook grotere machines voor grotere stukken. Wassalon de Wasbeer, Schootsestraat 103, Eindhoven-Strijp, tel. 2550063.

Cursor aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van de advertenties.

Mensa

MAANDAG 23 DECEMBER

Heldere groentesoep
Half haantje, braadsaus
Groenten
Gefrituurde aardappels
Appelmoes
Nagerecht

DINSDAG 24 DECEMBER

Erwtensoep, zo veel u wilt
Verse worst, rookworst
Bruin brood
Nagerecht

’s Avonds gesloten

Vanaf woensdag 25 december is de mensa gesloten tot 2 januari 1997.

Prettige feestdagen!

Bekijk 't maar

Blokkers geblokkeerd

Ritzen dwingt studenten met de nieuwe prestatiebeurs om hard te studeren. Eigenlijk geeft hij zichzelf gewoon een soort 'niet goed/geld terug-garantie'. Er zal dus gestudeerd moeten worden. Een lastige bezigheid overigens, dat studeren. Zit je net lekker in de stof, is er weer een leuk programma op tv, of komt net weer die huisgenoot waarmee je zo lekker kunt zuipen op bezoek. Biertje? En zeg dan maar eens nee.

Voor degenen die zichzelf tegen dit soort ongemak willen beschermen is er echter een prachtige uitvinding gedaan: de bibliotheek. Lekker jezelf in het gezelschap van allemaal lotgenoten uitleven op een stel differentiaalvergelijkingen. De bieb is the place to be. In de tentamenperiodes wordt deze oase van rust dan ook druk bezocht.
Een bezoek aan de bieb kan echter ook problemen met zich meebrengen. Neem nou de leeszaal van Technologie Management. Eigenlijk wordt iedereen er om vijf uur uitgeschopt, maar op dinsdag, woensdag en donderdag mag je tot zeven uur doorblokken. Wat aardig, zou je zeggen. Er is echter een klein probleempje, de deuren van het paviljoen sluiten namelijk om zes uur. En dan blijkt ineens dat dat probleempje niet zo klein is. Dus hebben we maar even met de bewaking gebeld. Die weten echter van niets. 'De bibliotheek sluit toch om vijf uur?', is de enige reactie die we daar oogstte. Gelukkig kunnen ze ons bij de bieb zelf wel bevrijden. 'De bibliotheek blijft op deze dagen tot zeven uur open omdat het talenpracticum ook in de bieb gevestigd is', legt Marga Loomans van de TEMA-bieb ons uit. 'Er is dan echter altijd een deur aan de achterkant van het gebouw nog open.' Heel handig ja, dat moet je dus maar net weten. En zelfs als je het weet kun je nog wat kostbare tijd kwijt zijn. De fietsenstalling bij bedrijfskunde is namelijk ook om 18.00 uur stipt gesloten.

T'is vies

Het is een mooi gebouw, het nieuwe onderkomen van Scheikunde. Maar, zoals op de foto te zien is, is niets zo vergankelijk als schoonheid. Zo'n lege muur is blijkbaar een rode lap voor grafitti-artiesten. Het is niet de eerste keer dat het gebouw ondergespoten is. De gevel is behandeld met een middel om het weghalen van de verf te vergemakkelijken. Maar ja, zo blijf je wel bezig. Tot nu toe is het beleid van de TUE gericht op wegwassen, niet op overspuiten. Toch is het misschien een idee om een professionele spuitgast de muur te laten beschilderen. Bijvoorbeeld met het TUE-logo in fleurige kleuren. Dat is mooier dan een grijze muur en zeker mooier dan de troep die er nu op staat!

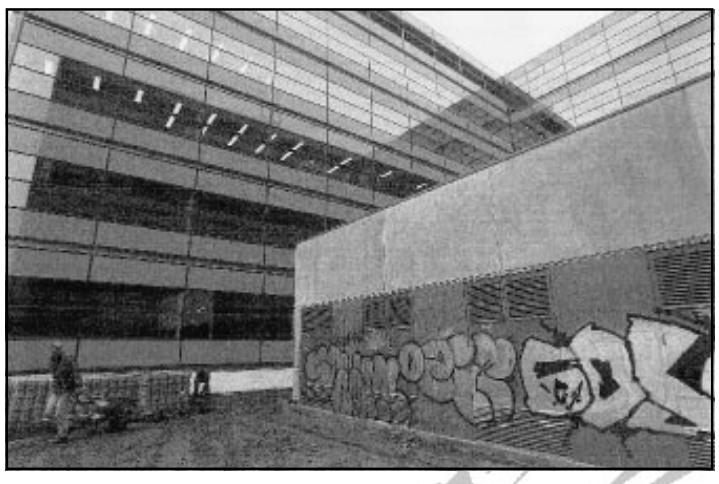

Anonieme spuitgasten 'verfraaiden' het nieuwe gebouw van Scheikunde. Foto: Bram Saeys

Het mysterie van de obscene kaarten

Je kent ze wel, van die gratis ansichtkaarten die je in elke kroeg kunt vinden, in van die mooie rekjes met de naam Boomerang erop. Altijd makkelijk als er eens iemand jarig is en ook nu, in deze drukke tijd voor kaartjessturend Nederland, een goedkoop alternatief. Voor veel bedrijven en instanties is het bovendien een goede manier om reclame te maken. Zelfs voor het promoten van condoomgebruik worden de kaarten ingezet. Bedrijven blij, instanties blij, kaartjesschrijvers blij, iedereen blij zou je zeggen.
Dus niet. Ook in ons hoofdgebouw heeft een tijd zo'n rekje met kaarten gehangen. Sinds kort is het echter verdwenen. De reden? Uuuhhh, goede vraag. Er doen echter geruchten de ronde dat onzedelijke afbeeldingen aanstoot zouden hebben gegeven. Corien van de Wildenberg, secretaresse van het college van bestuur, reageert aanvankelijk met een aarzelend 'ja'. Ze wil het echter nog even navragen. Als we later nog eens terugbellen vertelt ze echter dat de dr.ir. Henk de Wilt, voorzitter van het CvB, aan het hoofd van Dienst Interne Zaken opdracht heeft gegeven om alles wat commercieel is uit de gangen van onze universiteit te verwijderen.

Jos Jacobs, vervangend hoofd DIZ, weet echter nergens van. 'Ik heb geruchten gehoord dat er vrouwonvriendelijke kaarten tussen zaten. Wie echter de kaartenbak heeft weggehaald weet ik ook niet.' Dus hebben we maar even met de bewaking in het hoofdgebouw gebeld. Bingo! 'Wij hebben het rek weggehaald omdat het een ontzettend zooitje was. Bovendien was er geen toestemming voor gegeven', zo luidt hun verhaal. Op de redactie van Cursor hingen overigens nog een paar van de vermeende obscene kaartjes rond. Eenieder die er nog meer thuis heeft liggen kan ze altijd naar ons opsturen.

Om een voorbeeld te geven, deze kaarten zijn dus niet meer op de universiteit te verkrijgen.

Knokploeg beschermt studentenhuis

door Jannigje Gerritzen & Willem van Rossum
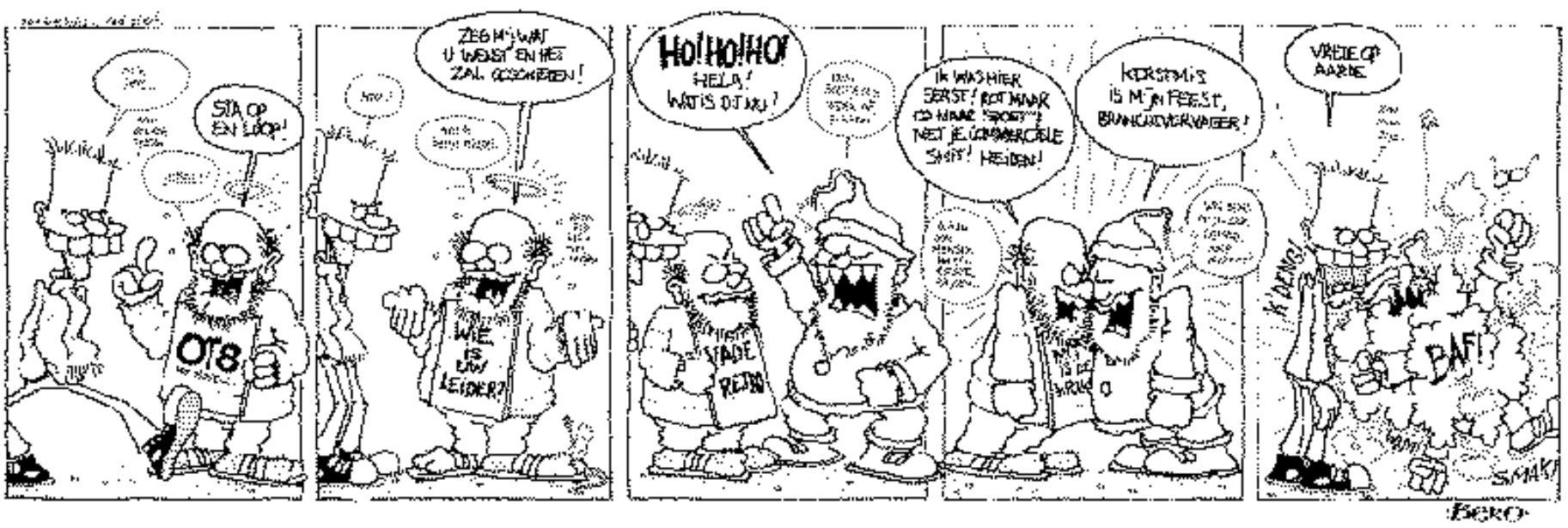
Wat doe je als er ingebroken wordt? Nou, gewoon de politie waarschuwen, opgeven wat er weg is en flink balen. Maar wat als de dieven wat regelmatiger een bezoekje komen brengen? Afgelopen week was in het Tilburgse universiteitsblad *Univers* te lezen dat er een huis is dat de afgelopen maanden werkelijk geteisterd wordt door een golf van inbraken. De vijftig bewoners raakten onder andere al een wasmachine, een koelkast, een strijkbout en statiegeldflessen kwijt. De dieven hebben ook honger, want er verdwijnt regelmatig eten.
De huisbaas liet het er echter niet bij zitten. Hij vond dat de politie te weinig deed en schakelde een knokploeg in om het huis in het vervolg te beschermen. Een man om niet mee te spotten dus, een huisbaas uit duizenden. Een van de bewoners van het getroffen huis zegt dat het met die knokploeg wel meevalt. Volgens hem hebben de huisbaas en de conciërge samen twee nachten in de gemeenschappelijke keuken doorgebracht met honkbalknuppels aan hun zijde. Niet echt een ploeg van zware jongens, maar toch een wat veiliger gevoel. Met zo'n knuppel kun je een inbreker al gauw een aardige ram voor z'n kop verkopen. De politie is niet zo blij met het initiatief. Die kan zelf niet dag en nacht op wacht gaan staan om het pand te bewaken. Je eigen bezit beschermen mag, maar dan zelf de deugnieten in elkaar slaan gaat toch wat te ver. Ze moeten dan maar bellen.